

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра кримінального процесу**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Перший проректор НАВС
полковник поліції**

Станіслав ГУСАРЄВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ**

Статус дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Форми здобуття вищої освіти	Денна
Мова викладання	Українська
Форма підсумкового контролю	Залік, екзамен

Київ – 2024

Розробники:

Ольга РИМАРЧУК, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ;

Оксана МЕЛЬНИК, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри кримінального процесу 05 вересня 2024 року, протокол № 2.

Завідувач кафедри
кримінального процесу

Оксана ХАБЛО

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від 20.09.2024 року № 8

Голова науково-методичної ради
НАВС

Станіслав ГУСАРЕВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни:

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри кримінального процесу протокол науково-методичної ради
від __. __ 202_ № __ від __. __ 202_ № __

Завідувач кафедри

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри кримінального процесу протокол науково-методичної ради
від __. __ 202_ № __ від __. __ 202_ № __

Завідувач кафедри

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри кримінального процесу протокол науково-методичної ради
від __. __ 202_ № __ від __. __ 202_ № __

Завідувач кафедри

Голова НМР

Загальні відомості про начальну дисципліну

Предметом навчальної дисципліни «Досудове розслідування» є сукупність знань про кримінальну процесуальну діяльність органів дізнання та досудового слідства під час досудового розслідування кримінальних проступків та злочинів, особливостей початку досудового розслідування злочинів та кримінальних проступків а також процесуального порядку проведення слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій; процесуальні джерела доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків та злочинів; особливості процесуального порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час дізнання та досудового слідства а також під час повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку або злочину та особливості закінчення дізнання та досудового слідства.

Мета й завдання навчальної дисципліни «Досудове розслідування»:

Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи знань щодо нормативного регулювання діяльності учасників кримінального провадження під час дізнання або досудового слідства, поглиблення теоретичних знань щодо загальних положень досудового розслідування, повідомлення про підозру, застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій, закінчення досудового розслідування, а також формування практичних навиків самостійного критичного аналізу кримінального процесуального законодавства України, правильного прийняття процесуальних рішень під час здійснення дізнання або досудового слідства.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Досудове розслідування» є засвоєння знань щодо особливостей початку досудового розслідування злочинів або кримінальних проступків а також процесуального порядку проведення слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій; навчити диференціювати процесуальні джерела доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків та злочинів; вироблення навиків обрання та застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час дізнання та досудового слідства а також під час повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку або злочину та особливості закінчення дізнання та досудового слідства.

Препреквізити (Prerequisite): «Теорія держави та права», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Судові та правоохоронних органів України», «Конституційне право», «Криміналістика».

Постреквізити (Postrequisite). «Складання процесуальних документів на стадії досудового розслідування», «Докази і доказування у кримінальному провадженні», «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень».

Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра зі спеціальності 081 Право:

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Результати навчання:

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Досудове розслідування» здобувач повинен **знати:**

– відмінність процесуальних джерел доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків та злочинів;

– нормативне регулювання підстав і порядку застосування запобіжних заходів та заходів забезпечення кримінального провадження під час дізнання та досудового слідства;

– правове та організаційне забезпечення досудового слідства та дізнання;

– законодавче регулювання підстав і порядку проведення слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному процесуальному доказуванні під час розслідування злочинів та кримінальних проступків;

– порядок повідомлення про підозру особи у вчиненні кримінального проступку та злочину;

– особливості закінчення дізнання та досудового слідства.

уміти:

– збирати, опрацьовувати та критично аналізувати нормативні акти, судову практику щодо питань порядку здійснення досудового розслідування;

– правильно тлумачити і застосовувати кримінальний процесуальний закон, що регулює відносини під час здійснення дізнання та досудового слідства;

– скласти процесуальні документи досудового розслідування на підставі прийнятих самостійних процесуальних рішень.

Отримати **навички:**

– абстрактного мислення та адаптації до нових змін у правовому регулюванні питань, що стосуються досудового розслідування;

– комплексного підходу до розв'язання проблем, що виникають під час провадження дізнання та досудового слідства.

Soft-skills:

- індивідуальні: креативність, організація простору та управління власним часом; самостійне розв'язання проблем і формування ідей;

- комунікативні: інноваційне аналітичне мислення; здійснення критичного аналізу; навички міжособистісних відносин, взаємодія з різними типами людей, аргументованість;

- управлінські: комплексне розв'язання проблем, самостійність прийняття рішень, моніторинг і контроль поставлених задач.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів ECTS – 5	Очна (денна) форма здобуття вищої освіти д/б	
	Рік підготовки 4	
	Семестр	
	7	8
Загальна кількість годин –150	Лекції	
	4	4
	Семінарські	
	0	0
	Практичні	
	26	36
	Самостійна робота	
30	50	
Вид контролю		

	Залік	Екзамен
--	-------	---------

3. Тематичний план

№ з/п	Назва теми	Нормативний обсяг годин	з них				
			Всього годин з викладачем	з них			Самостійна робота
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	
<i>Розділ 1. Досудове розслідування кримінальних проступків (дізнання)</i>							
1	Загальні положення досудового розслідування у формі дізнання	10	6	2	-	4	4
2	Процесуальні джерела доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків	10	4	-	-	4	6
3	Процесуальний порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час дізнання	10	4	-	-	4	6
4	Проведення слідчих (розшукових) дій при розслідуванні кримінальних проступків	10	6	-	-	6	4
5	Повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку та особливості закінчення дізнання	10	4	-	-	4	6
6	Спрошене провадження щодо кримінальних проступків	10	6	2	-	4	4
Всього годин		60	30	4	0	26	30
Підсумковий контроль		Залік					
<i>Розділ 2. Досудове розслідування злочинів (досудове слідство)</i>							
7	Кримінальна процесуальна характеристика загальних положень досудового слідства	14	6	-	-	6	8
8	Застосування запобіжних заходів під час розслідування злочинів	16	8	-	-	8	8

9	Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час досудового слідства	16	8	-	-	8	8
10	Процесуальний порядок здійснення кримінального провадження щодо злочинів на підставі угод	14	6	2	-	4	8
11	Провадження досудового слідства щодо неповнолітніх	14	6	2	-	4	8
12	Забезпечення процесуальних гарантій прав і свобод, законних інтересів учасників кримінального провадження під час досудового розслідування: міжнародний та національний досвід	16	6	-	-	6	10
Всього годин		90	40	4	0	36	50
Підсумковий контроль		Екзамен					

4. Плани навчальних занять за видами

Розділ 1. Досудове розслідування кримінальних проступків (дізнання)

Тема 1. Загальні положення досудового розслідування у формі дізнання

Практичні заняття – 4 год.

Питання до практичного завдання 1.1.:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. 02 вересня близько 13 год. 00 хв. дізнавач затримав Волощука за підозрою у вчиненні крадіжки мобільного телефону (ст. 185 КК України). Оскільки затриманий Волощук мав ознаки алкогольного сп'яніння, дізнавач доставив його до медичного закладу для забезпечення проходження відповідного медичного освідування.

03 вересня о 18 год. 00 хв. Волощуку вручили повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку та проінформували про результати медичного освідування (від 02 вересня).

Оцініть ситуацію. Чи були порушені норми КПК України?

Визначте строки дізнання.

2. 30 листопада близько 17 год. 00 хв. до Шевченківської окружної прокуратури м. Києва звернулася Панфілова із заявою про нанесення їй Куманецьким умисного легкого ушкодження (ст. 125 КК України). Наступного дня, 01 грудня близько 16 год. 45 хв., прокурор розпочав дізнання та 06 грудня передав наявні у нього матеріали до підрозділу дізнання Шевченківського управління поліції ГУ Національної поліції у м. Києві із дорученням провести досудового розслідування.

30 грудня близько 15 год. 00 хв. дізнавач вручив Куманецькому письмове повідомлення про підозру у вчиненні умисного легкого тілесного ушкодження (ст. 125 КК України). Цього ж дня, близько 16 год. 00 хв. під час допиту підозрюваний Куманецький свою вину у вчиненні кримінального правопорушення не визнав та заявив, що у нього є свідки, які можуть підтвердити його алібі.

Оцініть дії сторони обвинувачення.

Чи були порушені норми КПК України? Визначте строки дізнання.

3. На ґрунті особистих неприязних стосунків під час святкування власного дня народження детектив Національного антикорупційного бюро України заподіяв легкі тілесні ушкодження (ст. 125 КК України) працівнику Національної поліції.

Визначте орган досудового розслідування, який буде здійснювати досудове розслідування?

4. 22 березня підозрюваний Кулаков разом із своїм захисником звернулися із клопотанням до дізнавача із проханням провести додаткову товарознавчу експертизу.

25 березня дізнавач виніс постанову про відмову у задоволенні клопотання підозрюваного Кулакова. Копію постанови про відмову у задоволенні клопотання дізнавач надіслав підозрюваному.

Оцініть дії кожного учасника.

Який порядок розгляду клопотань під час дізнання?

5. До Голосіївського управління поліції ГУ Національної поліції у м. Києві звернулася Зоріна із заявою про крадіжку із її сумки гаманця, у якому знаходилось 826 гривень. Цього ж дня були внесені відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочато дізнання. Під час розслідування дізнавач встановив, що кримінальний проступок вчинений в Печерському районі міста. Тому дізнавач письмово повідомив керівника підрозділу дізнання, про необхідність зміни підслідності, оскільки подальше розслідування повинно здійснюватися підрозділом дізнання Печерського управління поліції ГУ Національної поліції у м. Києві, під юрисдикцією якого знаходиться місце вчинення кримінального проступку.

Через п'ять днів керівник дізнання Голосіївського управління поліції ГУ Національної поліції у м. Києві виніс постанову про зміну підслідності та

направив матеріали кримінального провадження до Печерського управління поліції ГУ Національної поліції у м. Києві. Копія постанови про зміну підслідності направлена прокурору.

Оцініть ситуацію.

Який процесуальний порядок визначення місця проведення дізнання та підслідності?

Питання до практичного завдання 1.2.:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. 20 травня Симоненко зайшов до приміщення під'їзду двоповерхового будинку і викрав велосипед «Crossride». З місця вчинення кримінального правопорушення намагався з викраденим втекти, однак був затриманий жильцями будинку. На місце події прибула слідчо-оперативна група.

Під час відібрання пояснень від Симоненка, останній повідомив, що він раніше судимий за вчинення крадіжки (ст. 185 КК України). Цього ж дня були внесені відомості до ЄРДР та розпочате досудове слідство крадіжки, вчиненої повторно. Перевірочними заходами слідчий встановив, що Симоненко був звільнений від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності у порядку ст. 86 КК України. Таким чином досудовим слідством встановлено, що Симоненко вчинив кримінальний проступок і відсутні в його діях склад злочину.

Оцініть ситуацію.

Що повинен зробити слідчий у зазначеній ситуації?

2. На номер скороченого екстреного виклику «102» до оператора Call-центру Національної поліції звернувся студент 1 курсу Дулов із заявою про те, що декілька хвилин тому на паркувальному майданчику для автомобілів, що розташований біля ТЦ «Даринок» по вул. Магнітогорській, 1 в м. Києві невідомий чоловік безпричинно наніс йому декілька ударів по тулубу та потім з місця події зник. На місце події прибула слідчо-оперативна група. Під час проведення огляду місця події дізнавач звернув увагу на відеокамери, що розташовані на вході до ТЦ «Даринок». З метою отримання відеозапису події, дізнавач склав протокол зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- та кінозйомки, відеозапису чи засобів фото-кінозйомки, відеозапису та вилучив відеозапис з камери відеоспостереження ТЦ «Даринок».

Оцініть ситуацію та законність дій дізнавача.

Які процесуальні дії проводяться для з'ясування обставин вчинення кримінального проступку до внесення відомостей до ЄРДР?

3. На виході із магазину працівниками відділу внутрішньої охорони був затриманий Мележко. У присутності понятих працівники охорони провели особистий обшук затриманого, під час якого із кишені куртки затриманого вилучили в коробку із мобільним телефоном марки «iPhone 12» без квитанції про придбання. Згодом, прибули працівники поліції, яким подали заяву про крадіжку мобільного телефону та протокол огляду.

Оцініть дії працівників відділу внутрішньої охорони магазину.

Чи дозволяється проводити огляд та вилучення речей до внесення відомостей у ЄРДР?

4. 7 березня о 18 год. 00 хв. за підозрою у вчиненні кримінального проступку був затриманий Петренко.

10 березня о 17 год. 00 хв. дізнавач подав прокурору всі зібрані матеріали дізнання разом із повідомленням про підозру. Про прийняте рішення дізнавач письмово повідомив підозрюваного 11 січня.

13 березня прокурор повернув дізнавачу кримінальне провадження з письмовими вказівками про проведення процесуальних дій та вказівкою звільнити затриману особу.

Оцініть дії прокурора та дізнавача.

Чи були порушені строки та порядок дізнання?

5. До поліції звернувся з усною заявою про вчинення крадіжки Петренко. Заява була прийнята та зареєстрована. Цього ж дня до поліції звернулася мати Петренка із заявою про визнання її потерпілою у цьому кримінальному провадженні, оскільки її син повинен виїхати у довгострокове відрядження. І тому у подальшому вона буде представляти його інтереси.

Які дії повинна здійснити службова особа, уповноважена на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, до якої звернулася мати Петренка?

Тема 2. Процесуальні джерела доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків

Практичні заняття – 4 год.

Питання до практичного завдання 2.1:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. 02 жовтня у період з 18 год. 50 хв. по 19 год. 00 хв. Іванов, перебуваючи у торгівельно-розважальному центрі «Гулівер», зайшов до приміщення магазину «Diesel» і таємно викрав шляхом вільного доступу з торгівельного стелажу кепку «Ciride-M Hat», чорного кольору, розміру S,

вартістю 1890 грн. 00 коп. Виявивши крадіжку майна, продавець магазину Зінченко викликала працівників поліції.

На місце події прибула слідчо-оперативна група. Під час надання пояснень працівнику оперативного підрозділу Соколову продавець магазину Зінченко повідомила, що в магазині здійснюється відеоспостереження і надала СД-диск із записом подій, які відбувались в магазині того дня. Працівник оперативного підрозділу Соколов склав протокол добровільної видачі СД-диску, який передав дізнавачу.

Дізнавач Ничипоренко, переглянувши запис на СД-диску, де зафіксовано момент крадіжки Івановим чужого майна, склав протокол огляду місця події та вніс відомості про вчинення кримінального проступку до ЄРДР. Однак під час допиту в якості підозрюваного Іванов свою причетність до вчинення крадіжки заперечив і пояснив, що на відеозапису зображений схожий на нього чоловік. Дізнавач провів за участю свідка Зінченко впізнання, яка вказала на Іванова, як на особу, яка 02 жовтня була у магазині у період з 18 год. 50 хв. по 19 год. 00 хв. та приміряла кепку «Ciride-M Hat».

Визнавши зібрані по справі докази достатніми для доведення вини Іванова у вчиненні крадіжки (ст. 185 КК України), дізнавач направив прокурору для затвердження обвинувальний акт.

Визначте в даному кримінальному провадженні докази та їх процесуальні джерела. Надайте їм оцінку.

Яке рішення повинен винести прокурор та суд згідно умов задачі.

2. 22 серпня приблизно о 13 годині 50 хвилин неповнолітній Карпенко перебуваючи у торговельному залі гіпермаркету ТОВ «Ашан Україна Гіпермаркет», таємно викрав шість упаковок драже «M&M'S» загальною вартістю 112 грн. 00 коп., дев'ять плиток молочного шоколаду «Світоч» загальною вартістю 118 грн. 80 коп. та одну пляшку рому «Капітан Морган», об'ємом 0,7 л. вартістю 287 грн. 92 коп. З місця вчинення кримінального правопорушення неповнолітній Карпенко зник. На місце події були викликані працівники поліції.

Визначте джерела доказів у даному кримінальному провадженні.

Чи мають доказове значення показання неповнолітнього Карпенка?

Обґрунтуйте свою відповідь.

3. 29 січня приблизно о 16 год. 00 хв. Сидоренко, перебуваючи за адресою: Київ, вул. Васильківська, 15, виявив на підлозі пачку цигарок в середині якої знаходився поліетиленовий пакет із порошкоподібною речовиною білого кольору та ідентифікував дану речовину, як наркотичний засіб – метадон (фенадон).

Усвідомлюючи зміст своєї знахідки, Сидоренко привласнив знайдений поліетиленовий пакет із порошкоподібною речовиною, тим самим незаконно придбавши наркотичний засіб – метадон (фенадон) без мети збуту для власного вживання, після чого заховав пакет із порошкоподібною речовиною у кишеню

власних шортів та залишив місце знахідки, почавши незаконно зберігати при собі наркотичний засіб – метадон (фенадон) без мети збуту для власного вживання до моменту вилучення речовини працівниками поліції під час його затримання 29 січня о 20 год. 10 хв.

Згідно висновку експерта Київського НДЕКЦ МВС України, вилучена у Сидоренка порошкоподібна речовина білого кольору містить у своєму складі наркотичний засіб, обіг якого обмежено - метадон (фенадон), масою 0,030 г.

Визначте джерела доказів і самі докази в цій ситуації, класифікуйте їх.

4. 17 вересня приблизно о 20 год. 50 хв. Гусачов проходячи біля під'їзду будинку, побачив на лавиці жіночу сумку пенсіонерки Бутько. В подальшому Гусачов, діючи умисно, усвідомлюючи, що його дії носять незаконний та протиправний характер, пересвідчившись у тому, що його дії непомітні оточуючим особам, таємно викрав жіночу сумку Бутько. Однак Гусачов був затриманий потерпілою та її онуком Захаровим Іваном (учнем 5-го класу).

У даному кримінальному провадженні дізнавач допитав:

а) малолітнього свідка Захарова Івана (учня 5-го класу);

б) потерпілу Бутько (пенсіонерку, яка через поганий зір не може писати та читати);

в) свідка Смаглія, працівника оперативного підрозділу, який виїжджав на місце події у складі слідчо-оперативної групи;

г) свідка Федорова, працівника дипломатичної установи іноземної держави в Україні.

Чи можуть показання цих осіб бути джерелом доказів у кримінальному провадженні?

Обґрунтуйте свою відповідь.

5. Під час сварки Тихонов схопив Власенка за верхній одяг, у якого з кишені брюк на підлогу випав його паспорт громадянина України. Тихонов маючи неприязне відношення до сусіда, схопив паспорт Власенка, порвав його та кинув на підлогу.

Чи має паспорт громадянина України доказове значення у кримінальному провадженні?

Якщо так, то до якого виду процесуальних джерел доказів його слід віднести?

6. 12 квітня приблизно о 22 год. 00 хв., Скригулець прийшла до гаража, який належить її співмешканцю Вербовому, де він займався ремонтом транспортних засобів. Посварившись із співмешканцем, Скригулець бажаючи припинити особисті відносини, почала виходити з гаража. Однак під час словесного конфлікту, Вербовий підійшов до Скригулець впритул та штовхнув її руками в область грудей, від чого остання впала на підлогу, а саме на спину. Після чого Вербовий сів зверху на Скригулець, яка продовжувала лежати.

В цей момент, Вербовий діючи умисно та протиправно, з метою заподіяння тілесних ушкоджень Скригулець, своїми обома руками, а саме долоньями та кулаками наніс три удари в область обличчя останньої. Після чого Вербовий взяв своїми руками пальці Скригулець та почав викручувати їх.

Внаслідок умисних протиправних дій Вербового, потерпілій Скригулець заподіяно тілесні ушкодження, які відносяться до легкого тілесного ушкодження (ст. 125 КК України).

Дізнавач визнав гараж речовим доказом у цьому кримінальному провадженні і згодом, за результатами розгляду справи в суді, гараж був конфіскований.

Оцініть рішення дізнавача і суду.

Дайте визначення речових доказів у кримінальному провадженні.

Питання до практичного завдання 2.2:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Під час дізнання потерпіла Зенеко надала дізнавачу записку, яку вона знайшла у своїй поштовій скрині. У тексті записки були висловлені погрози застосування насильства до потерпілої, якщо остання не відмовиться від своїх раніше наданих показів.

Чи має ця записка доказове значення?

Якщо так, то в якості якого джерела доказу вона може бути використана й для встановлення яких обставин?

2. Осіпенко звернувся до працівників поліції із заявою про заподіяння йому легких тілесних ушкоджень. Зазначені тілесні ушкодження йому наніс сусід. До своєї заяви він додав відеозапис нанесення тілесних ушкоджень.

До якого виду джерел доказів слід віднести наданий Осіпенко аудіозапис?

3. Дізнавач направив експерту для проведення почеркознавчої експертизи записку, вилучену на місці події, та зразки почерку підозрюваного. Експерт повідомив, що йому для проведення експертизи необхідно ознайомитися з матеріалами кримінального провадження для з'ясування обставин виконання досліджуваного тексту. Дізнавач надавати матеріали відмовився, посилаючись на таємницю досудового розслідування.

Чи є законною вимога експерта та правильними дії дізнавача?

4. У кримінальному провадженні щодо неповнолітнього Мурмальова, підозрюваного у вчиненні кримінального проступку, який перебуває на обліку у лікаря – психіатра, була призначена і проведена групою експертів у складі двох психіатрів, одного психолога і одного педагога комплексна психолого-психіатрична експертиза.

На питання про осудність і відповідність фізичного та інтелектуального розвитку досягнутому фізичному віку неповнолітнього, всі експерти відповіли позитивно. На питання щодо усвідомлення значення своїх дій у момент вчинення кримінального правопорушення і розуміння їх, психіатри відповіли позитивно, психолог – негативно, а педагог – утримався від відповіді. Висновок експертизи підписали всі спеціалісти, однак у судовому засіданні кожен з них виклав свою точну зору на поставлене питання.

Яке доказове значення має висновок експерта у такій ситуації?

Як повинен оцінити суд висновок експерта та показання експертів у суді?

Чи має право експерт скоротити описання наукових досліджень, що ним проводилися, методів, які застосовувалися, з метою економії сил та часу на їх викладення у висновку?

5. Під час затримання за підозрою у вчиненні шахрайства (ст. 190 КК України) останній представився як Сидоренко Сергій Іванович. Під час особистого обшуку у нього були вилучені два паспорти громадянина України на ім'я Сидоренка Сергія Івановича та Сідорова Сергія Іванович із фотокартками затриманого. Під час досудового розслідування було встановлено, що справжні паспортні дані затриманого – Олефір Сергій Іванович.

Згідно фабули задачі зазначте процесуальні джерела доказів.

6. В ході досудового розслідування кримінального проступку було встановлено, що підозрюваний Ліпов перебуває на обліку у лікаря-психіатра. Дізнавач призначив судово-психіатричну експертизу. У висновку судово-психіатричної експертизи було зазначено, що Ліпов під час вчинення кримінального проступку не усвідомлював своїх дій і не керував ними, проте примусового лікування не потребує, оскільки вчинене ним діяння не становить великої суспільної небезпеки.

Оцініть висновок експерта.

Які вимоги висуваються до висновка експерта відповідно до КПК України?

Тема 3. Процесуальний порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час дізнання

Практичні заняття – 4 год.

Питання до практичного завдання 3.1:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Хоменку було повідомлено про підозру у вчиненні погрози вбивством (ст. 129 КК України).

11 червня дізнавачем вручена повістка свідку Романенку про виклик його на допит. У повістці зазначено, що Романенку слід з'явитися 15 червня о 09 год. 00 хв. Свідок Романенко 15 червня о 09 год. 10 хв. зателефонував дізнавачу та повідомив, що він не з'явиться на допит, у зв'язку з тим, що його не відпускають з роботи.

Оцініть дії дізнавача та свідка Романенка в даній ситуації?

Які поважні причини неприбуття особи на виклик відповідно до КПК України?

2. 12 травня Райдужний звернувся до Шевченківського районного управління поліції із заявою про вчинення щодо нього кримінального правопорушення, а саме нанесення тілесних ушкоджень Петренком. Цього ж дня дізнавач зателефонував Петренку з вимогою негайно з'явитися до районного управління для з'ясування обставин.

Оцініть дії учасників.

Який порядок здійснення виклику в кримінальному провадженні?

3. Дізнавач звернувся до слідчого судді з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування щодо підозрюваного Волока, запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання. У клопотанні про застосування запобіжного заходу дізнавач виклав обставини, які свідчать про наявність ризику того, що Волощук може переховуватися від органів дізнання та суду.

Виконання яких обов'язків слід покласти на підозрюваного Волощука під час обрання щодо нього особистого зобов'язання?

Який строк дії особистого зобов'язання?

Які наслідки невиконання обов'язків, покладених на особу при застосуванні особистого зобов'язання?

4. До дізнавача із клопотанням про передачу на поруки підозрюваного Рикова звернулися до його 78-річний батько і співмешканка. Вони гарантували забезпечення виконання підозрюваним покладених на нього обов'язків та, за необхідності, доставку його до підрозділу дізнання чи в суд на першу вимогу. Дізнавач звернувся із клопотанням про застосування Рикову запобіжного заходу у вигляді особистої поруки до слідчого судді.

Яке рішення повинен ухвалити слідчий суддя у зазначеній ситуації?

Які вимоги до поручителів встановлені КПК України та наслідки невиконання покладених на них обов'язків?

5. Курочкіну було оголошено про підозру у вчиненні кримінального проступку. Дізнавач звернувся до слідчого судді із клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування Курочкіну запобіжного заходу у вигляді застави

на суму 1000000 гривень та навів обставини, які свідчать, що Курочкін може незаконно впливати на свідків.

Оцініть наведену ситуацію.

Як слідчий суддя має вирішити заявлене клопотання?

Які запобіжні заходи можуть застосовуватися під час досудового розслідування кримінальних проступків?

6. Романенко підозрювався у ненаданні хворому медичної допомоги (ст. 139 КК України). Представник потерпілого звернувся до слідчого судді з клопотанням про тимчасовий доступ до речей та документів, з метою отримати медичну документацію, яка знаходиться в Київській міській клінічній лікарні № 11.

Оцініть наведену ситуацію.

Як слідчий суддя має вирішити заявлене клопотання?

Визначте підстави та процесуальний порядок застосування тимчасового доступу до речей та документів.

Питання до практичного завдання 3.2:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Любомиру було оголошено про підозру у вчиненні умисного легкого тілесного ушкодження (ст. 125 КК України). Дізнавач звернувся до слідчого судді з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування щодо Любомира запобіжного заходу у вигляді застави, мотивуючи це тим, що за вказане кримінальне правопорушення передбачено покарання у вигляді штрафу до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк до двохсот годин, або виправними роботами на строк до одного року.

Оцініть дії дізнавача у вказаній ситуації?

Яке рішення має прийняти слідчий суддя за результатами розгляду даного клопотання?

2. До дізнавача, що здійснював кримінальне провадження, у якому Семенченко було оголошено підозру у вчиненні кримінального проступку, звернувся 65-ти річний батько підозрюваного Семенченка (працює 30 років директором СТОВ «СОЛОМИНКА», до адміністративної та кримінальної відповідальності не притягувався, у вільний від роботи час займається волонтерською діяльністю) з клопотання передати йому Семенченка на поруки. Батько підозрюваного Семенченка гарантував забезпечення виконання підозрюваним покладених на нього обов'язків та, за необхідності, доставку його до органу досудового розслідування чи в суд на першу про те вимогу.

Дізнавач звернувся з клопотанням, погодженим з прокурором, до слідчого судді про застосування Семенченку запобіжного заходу у вигляді особистої поруки.

Як слідчий суддя має вирішити заявлене клопотання?

Які вимоги до поручителів встановлені КПК України?

3. Сурікова було затримано за підозрою у нанесенні умисного легкого тілесного ушкодження (ст. 125 КК України). Дізнавач повідомив Сурікову підстави затримання, у вчиненні якого кримінального правопорушення він підозрюється та запропонував йому власноруч викласти письмово всі обставини кримінального правопорушення.

Оцініть дії дізнавача?

Про що дізнавач зобов'язаний повідомити під час затримання підозрюваного відповідно до вимог КПК України?

4. Неповнолітній свідок Дятлова була викликана для одночасного допиту зі свідком Мірошник. Вказані особи були завчасно повідомлені (наявне підтвердження отримання ним повістки про виклик). Однак, обидва свідка не з'явилися. При цьому неповнолітня Дятлова не повідомила дізнавача про причини свого неприбуття, а Мірошник у телефонній розмові повідомив, що у нього помер батько.

Який процесуальний порядок виклику неповнолітніх?

Які наслідки неприбуття на виклик?

5. Підозрюваний Осіпов вдруге не з'являється на виклик дізнавача без поважних причин (наявне підтвердження отримання ним повістки про виклик). Дізнавач звертається з клопотанням до слідчого судді про накладення грошового стягнення на підозрюваного Осіпова.

Яке рішення повинен прийняти слідчий суддя у наведеній ситуації?

Назвіть загальні вимоги накладення грошового стягнення у кримінальному провадженні.

6. Дізнавач під час телефонної розмови викликав Самсоненка до підрозділу дізнання з метою вручення йому повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку. Самсоненко у категоричній формі відмовився прибувати до дізнавача, оскільки його процесуальний статус не визначений у цьому кримінальному провадженні, а отже його не мають права викликати. Наступного дня дізнавач звернувся до слідчого судді із клопотанням про привід Самсоненка.

Яке рішення повинен прийняти слідчий суддя у наведеній ситуації?

Тема 4. Проведення слідчих (розшукових) дій при розслідуванні кримінальних проступків

Практичні заняття – 6 год.

Питання до практичного завдання 4.1:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Під час досудового розслідування було з'ясовано, що дві сусідки потерпілого на своєму поверсі бачили підозрілого хлопця зі спортивною сумкою, та заявили, що зможуть його впізнати за зовнішнім виглядом.

В результаті допиту свідків дізнавач виявив розбіжності у їхніх показаннях щодо зовнішнього вигляду підозрюваної особи, однак, отримав достатньо даних, які дали йому підстави вважати, що викрадені речі зберігаються у квартирі, де проживає можливий підозрюваний.

Які слідчі (розшукові) дії необхідно провести за даних умов під час дізнання?

2. За умовами практичної ситуації, вказаної вище необхідно продемонструвати алгоритм дій учасників кримінального провадження під час проведення наступних слідчих (розшукових) дій із подальшою їх процесуальною фіксацією:

- 1) відібрання пояснення у підозрюваної особи у вчиненні кримінального проступку;
- 2) допит свідка;
- 3) одночасний допит свідка та підозрюваного.

3. Дізнавач на підставі постанови прокурора доручив проведення освідування потерпілої лікарю. Потерпіла категорично відмовилася від проведення освідування, пояснивши, що не бажає перед лікарем оголюватися. У зв'язку з чим лікар провів освідування потерпілої в примусовому порядку та за результатами зазначених дій склав відповідний протокол примусового освідування.

Оцініть дії дізнавач та лікаря.

Назвіть суб'єктів, уповноважених на проведення освідування.

Охарактеризуйте процесуальний порядок здійснення освідування.

4. Під час огляду місця події (житлового будинку) дізнавач помітив, що власник домоволодіння намагається щось приховати при собі. За рішенням дізнавача було проведено його особистий обшук, з метою вилучення предметів або документів, які матимуть значення для кримінального провадження.

Вкажіть процесуальні дії, які дізнавач має право здійснити для з'ясування обставин вчинення кримінального проступку до внесення відомостей до ЄРДР.

5. Дізнавач за постановою прокурора здійснив примусове відібрання біологічних зразків крові підозрюваного для експертизи без залучення лікаря та захисника.

Оцініть дії дізнавача.

Визначте процесуальний порядок отримання зразків для експертизи.

Питання до практичного завдання 4.2:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Після закінчення допиту потерпілий повідомив слідчому, що не може підписати протокол через поранення пальців правої руки.

Яке рішення повинен прийняти дізнавач у цьому випадку?

2. Дізнавач запропонував Попову, який розумів знаки глухонімих, з'ясувати у німого свідка Чуєву обставини вчинення кримінального проступку, очевидцем яких він був. Після цього дізнавач допитав Попова як свідка.

Дайте оцінку діям дізнавача.

Який порядок допиту глухонімого свідка?

3. Під час розслідування кримінального проступку були виявлені розбіжності у показаннях потерпілої, неповнолітнього свідка та неповнолітнього підозрюваного. З метою уникнення розбіжностей у показаннях зазначених суб'єктів, дізнавач прийняв рішення провести декілька одночасних допитів, а саме:

- 1) між потерпілою та неповнолітнім свідком;
- 2) між потерпілою та неповнолітнім підозрюваним а також
- 3) між потерпілою та неповнолітніми свідком та підозрюваним.

Оцініть дії дізнавача.

За яких обставин заборонено проводити одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб?

4. Під час проведення слідчої (розшукової) дії дізнавач з'ясував, що один із залучених понятих не володіє українською мовою на рівні вміння писати та читати, однак, протокол слідчої (розшукової) дії був ним підписаний без ознайомлення з його змістом. А інший понятий – після ознайомлення із протоколом відмовився його підписувати.

Оцініть дії дізнавача.

Вкажіть, які слідчі (розшукові) дії проводяться за обов'язкової участі понятих.

Які дії повинен вчинити дізнавач, якщо особа відмовляється підписати протокол?

5. Дізнавач викликав на допит в якості свідка двоюрідного брата підозрюваного, який працював адвокатом. Під час допиту він відмовився давати показання відносно свого брата, вказавши на своє конституційне право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї.

Дайте оцінку зазначеній ситуації.

Питання до практичного завдання 4.3:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Дізнавач по телефону викликав для надання пояснень очевидця вчинення кримінального проступку Трофіменка. Під час спілкування Трофіменко відмовився прийти до дізнавача та давати пояснення. Дізнавач повідомив, що може притягнути його до кримінальної відповідальності за відмову від давання показань.

Оцініть дії дізнавача. У чому полягає відмінність опитування від допиту?

2. Під час розслідування умисного легкого тілесного ушкодження, що спричинило короточасний розлад здоров'я Литвинвої дізнавач прийняв рішення провести медичне освідування для підтвердження наявності у потерпілої тілесних ушкоджень. Від проведення медичного освідування потерпіла відмовилась, посилаючись на те, що дізнавач не компетентний у встановленні ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, оскільки не має медичної освіти. З метою проведення примусового освідування потерпілої, дізнавач виніс постанову та погодив її із прокурором.

Оцініть ситуацію.

Визначте процесуальний порядок освідування особи?

У чому відмінність медичного освідування особи від проведення судово-медичної експертизи?

3. Біля подвір'я школи у Ткачука був викрадений мобільний телефон. Під час провадження дізнання було встановлено, що свідком цього правопорушення був 8-річний Маруненко. Дізнавач прибув до школи і у присутності директора школи та класного керівника допитав неповнолітнього свідка Маруненка.

Чи може Маруненко бути допитаним як свідок у кримінальному провадженні?

Чи були допущені норми КПК України?

Який процесуальний порядок допиту неповнолітнього свідка?

4. Працівниками карного розшуку за підозрою у вчиненні кримінального проступку був затриманий Дорошенко. Щоб остаточно переконатися у

причетності вчинення правопорушення працівник карного розшуку вирішив пред'явити для впізнання затриманого Дорошенко потерпілому.

Для цього він запросив Дорошенка до себе в кабінет, де вже знаходився потерпілий. Останній одразу впізнав свого кривдника. Працівник карного розшуку склав протокол впізнання особи, який відмовився підписувати затриманий Дорошенко.

Оцініть ситуацію.

Чи мав право працівник карного розшуку проводити впізнання особи?

Який процесуальний порядок пред'явлення особи для впізнання?

5. Під час затримання Тарасенка за підозрою у вчиненні кримінального проступку дізнавач виявив у затриманого зовнішні ознаки перебування у стані алкогольного сп'яніння. З метою фіксації зазначеного стану у затриманого Тарасенка дізнавач прийняв рішення доставити його до медичного закладу для забезпечення проходження відповідного медичного освідування. У медичному закладі Тарасенко відмовився від здачі крові, посилаючись на свої релігійні погляди. У зв'язку із цим дізнавач склав постанову про призначення судово-медичної експертизи та повідомив, що зазначений документ є підставою відібрати кров у Тарасенка примусово.

Оцініть дії дізнавача?

Тема 5. Повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку та особливості закінчення дізнання

Практичні заняття – 4 год.

Питання до практичного завдання 5.1:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Захисник підозрюваного, ознайомлюючись з матеріалами кримінального провадження, заявив клопотання про надання йому можливості зробити ксерокопії деяких документів, а також надати доступ до приміщення органу досудового розслідування, де зберігаються речові докази.

Як повинен вирішити дане клопотання дізнавач?

Який процесуальний порядок відкриття матеріалів іншій стороні?

2. Після закінчення досудового розслідування дізнавач склав обвинувальний акт та направив його до суду. Суддя повернув обвинувальний акт дізнавачу зазначивши, що його необхідно затвердити у прокурора. Матеріали кримінального провадження суддя залишив у себе.

Оцініть ситуацію.

Чи правомірні дії дізнавача та судді?

3. На 20-день після отримання матеріалів дізнання разом із повідомленням про підозру, прокурор приймає рішення про закриття кримінального провадження. Через 12-днів потерпілий звернувся до слідчого судді із скаргою на рішення прокурора про закриття кримінального провадження.

Дайте оцінку ситуації.

4. Встановивши під час досудового розслідування, що підозрюваний беззаперечно визнав свою вину, не оспорує встановлені досудовим розслідуванням обставини і згоден на розглядом обвинувального акта за його відсутності, а потерпілий не заперечують проти такого розгляду, прокурор надіслав до суду обвинувальний акт. До зазначеного процесуального документу прокурор долучив клопотання про проведення у спрощеному порядку обвинувального акту.

Чи були допущені помилки прокурором під час прийняття рішення про закінчення дізнання?

5. Дізнавач роз'яснив підозрюваному зміст встановлених досудовим розслідуванням обставин, а також те, що у разі надання згоди на розгляд обвинувального акта у спрощеному порядку він не буде позбавлений права оскаржувати вирок в апеляційному порядку з підстав розгляду провадження за відсутності учасників судового провадження, недослідження доказів у судовому засіданні або з метою оспорити встановлені досудовим розслідуванням обставини.

Оцініть дії дізнавача.

6. Зібравши всі матеріали кримінального провадження дізнавач, відповідно до вимог ст. 301 КПК України, подав прокурору всі зібрані матеріали дізнання разом із повідомленням про підозру, про що невідкладно письмово повідомив підозрюваного.

Чи правомірні дії дізнавача?

Питання до практичного завдання 5.2:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Карпенка затримали за підозрою у вчиненні кримінального проступку. Через 24-години з моменту затримання дізнавач склав письмове повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку, погодив його з керівником органу дізнання та вручив його затриманому.

Оцініть ситуацію.

Чи порушено процесуальний порядок вручення повідомлення про підозру у наведеній ситуації?

2. На прохання Сірченка роз'яснити детально йому його права після вручення повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку, дідзнавач повідомив, що він не зобов'язаний вчиняти таких дій, і в разі потреби підозрюваний Сірченко може звернутися до адвоката для надання йому професійної правничої допомоги.

Виконання яких обов'язків покладено на дідзнавача під час повідомлення особі про підозру?

Які права має підозрюваний у кримінальному провадженні?

3. Після отримання матеріалів дідзнання разом з повідомленням про підозру, прокурор прийняв рішення про звернення до суду із обвинувальним актом. Наступного дня прокурор направив копію матеріалів дідзнання підозрюваному та його захиснику.

Оцініть дії прокурора у вказаній ситуації?

У який строк та у який спосіб, прокурор повинен надати доступ до матеріалів дідзнання?

4. Під час досудового розслідування дідзнавач виявив обставини, що дають підстави для зміни раніше повідомленої підозри, яка була складена прокурором. У зв'язку із цим дідзнавач самостійно склав повідомлення про підозру, погодив його із прокурором та вручив її підозрюваному.

Оцініть дії дідзнавача.

Який процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру?

5. Перебуваючи у службовому кабінеті дідзнавача, підозрюваний відмовився отримувати письмове повідомлення про підозру, мотивуючи це тим, що повідомлення про підозру йому повинен вручити виключно прокурор у присутності його захисника.

Дайте оцінку ситуації

6. 10 листопада дідзнавач вручив Пилипенку повідомлення про підозру.

12 листопада підозрюваний отримав копію висновку спеціаліста щодо результатів медичного огляду на стан сп'яніння, що був проведений 09 листопада.

Підозрюваний не погодився із результатами зазначеного медичного освідування та 14 листопада звернувся до дідзнавача із клопотанням про проведення експертизи.

Наступного дня дідзнавач виніс постанову про відмову у задоволенні клопотання підозрюваного та повідомив про закінчення досудового розслідування.

Оцініть ситуацію.

Чи були допущені помилки учасниками?

Тема 6. Спрощене провадження щодо кримінальних проступків

Практичні заняття – 4 год.

Питання до практичного завдання 6.1.:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Визнавши зібрані під час дізнання докази достатніми для звернення до суду, дізнавач склав обвинувальний акт та направив його для затвердження прокурору разом із всіма зібраними матеріалами дізнання та повідомленням про підозру.

Під час ознайомлення із матеріалами кримінального провадження прокурор встановив, що підозрюваний повністю визнав свою вину у вчиненні кримінального проступку та просить розглянути обвинувальний акт за його відсутності в суді. Прокурор зазначені обставини визнав як достатні для розгляду у спрощеному порядку без проведення судового розгляду в судовому засіданні та направив затверджений обвинувальний акт до суду.

Оцініть ситуацію.

Чи були порушені норми КПК України стороною обвинувачення?

2. 03 березня до районного суду надійшов обвинувальний акт. Оскільки підозрюваний під час досудового розслідування заявив клопотання про розгляд обвинувального акта у спрощеному порядку, суддя призначив на 13 березня судовий розгляд в судовому засіданні за відсутності учасників судового провадження. В судовому засіданні з'явився потерпілий та заявив, що він змінив свою думку і відмовляється від наданої згоди про розгляд обвинувального акта у спрощеному порядку.

Оцініть дії кожного учасника.

Як повинен поступити суддя у зазначеній ситуації?

3. За наявності визначених КПК України підстав, прокурор прийняв рішення про направлення до суду обвинувального акта із подальшим його розглядом у спрощеному провадженні. До обвинувального акта прокурор приєднав наступні матеріали:

– клопотання прокурора про розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні;

– клопотання підозрюваного про розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні;

– заява захисника про підтвердження беззаперечного визнання підозрюваним своєї винуватості, згоди із встановленими досудовим розслідуванням обставинами, ознайомлення з обмеженням права апеляційного оскарження та згоди з розглядом обвинувального акта у спрощеному провадженні;

– матеріали досудового розслідування.

Оцініть дії прокурора.

Які процесуальні документи додаються до обвинувального акта з клопотанням про його розгляд у спрощеному провадженні?

4. 21 січня суд після вивчення обвинувального акта із доданими до нього матеріалами щодо вчинення кримінального проступку у спрощеному провадженні ухвалив вирок.

24 січня обвинуваченому та потерпілому було надіслано копію вироку за результатами розгляду обвинувального акта щодо вчинення кримінального проступку.

Чи були порушені норми КПК України судом?

5. В обвинувальному акті прокурор звернувся до суду із клопотанням розглянути кримінальне провадження у спрощеному порядку без проведення судового розгляду в судовому засіданні. У зазначеному клопотанні прокурор обґрунтовує своє рішення тим, що Сірова беззаперечно визнає свою вину у вчиненні кримінального проступку, не оспорує встановлені досудовим розслідуванням обставини (окрім суми нанесеної майнової шкоди потерпілому Іванову) і згодна з розглядом обвинувального акту за її відсутності.

Вивчивши обвинувальний акт та матеріали кримінального провадження, суд прийшов до висновку, що вина Сірової доведена органом досудового розслідування в повному обсязі, свою вину у вчиненні вказаного кримінального проступку обвинувачена беззаперечно визнає. У обвинувальному вирокі суду першої інстанції зазначалося, що це рішення не може бути оскаржене в апеляційному порядку.

Оцініть ситуацію та рішення суду.

Чи були порушені норми КПК України?

Питання до практичного завдання 6.2.:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Під час розгляду обвинувального акта щодо вчинення кримінального проступку без проведення судового розгляду в судовому засіданні за відсутності учасників судового провадження суд прийняв рішення призначити розгляд у судовому засіданні обвинувального акта щодо вчинення кримінального проступку та викликати для участі в ньому учасників кримінального провадження. Своє рішення він обґрунтував тим, що виникла необхідність перевірити добровільність позиції обвинуваченого щодо беззаперечного визнання своєї винуватості у вчиненні кримінального проступку.

Оцініть ситуацію та рішення суду.

Чи має право суд розглядати обвинувальний акт щодо кримінального проступку не лише у спрощеному судовому порядку?

2. Під час досудового розслідування підозрюваний заявив, що бажає про розгляд кримінального провадження у спрощеному порядку. Потерпілий не заперечував проти такого розгляду. Прокурор не погодився із клопотаннями підозрюваного та потерпілого та вирішив надіслати до суду обвинувальний акт.

Оцініть ситуацію.

Чи були допущені порушення норм КПК України?

3. Дізнавач роз'яснив підозрюваному про право звертатися із клопотанням щодо розгляду обвинувального акту у спрощеному порядку, однак він буде позбавлений права на оскарження вироку в апеляційному порядку з будь-яких підстав.

Дайте правову оцінку діям дізнавача.

4. 12 лютого суд отримав обвинувальний акт щодо вчинення кримінального проступку та призначив на 18 лютого судовий розгляд.

13 лютого суд отримав клопотання від потерпілого про те, що він не оспорує встановлені під час дізнання обставини вчинення кримінального правопорушення, однак наполягає на розгляді обвинувального акта у його присутності та присутності обвинуваченого.

18 лютого суд розглянув обвинувальний акт за відсутності учасників судового провадження без проведення судового розгляду та ухвалив рішення.

20 лютого суд направив учасникам судового провадження копію вироку за результатами розгляду обвинувального акта щодо вчинення кримінального проступку.

Оцініть дії учасників.

5. 05 січня о 09 год. 00 хв. Петренко, намагаючись залишити місце вчинення кримінального проступку був затриманий працівниками поліції.

07 січня о 09 год. 00 хв. разом із повідомленням про підозру прокурор звернувся до суду з обвинувальним актом.

08 січня о 09 год. 00 хв. суд призначив судовий розгляд.

Чи був порушений процесуальний порядок та дотримані строки?

Розділ 2. Досудове розслідування злочинів (досудове слідство)

Тема 7. Кримінальна процесуальна характеристика загальних положень досудового слідства

Практичні заняття – 6 год.

Питання до практичного завдання 7.1.:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. 30 січня о 20 год. 00 хв. слідчий прийняв заяву про вчинення злочину. Наступного дня близько 19 год. 00 хв. заява була зареєстрована у інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України». 01 січня о 20 год. 00 хв. слідчий вніс відомості до ЄРДР.

Оцініть дії слідчого.

Чи були порушені норми КПК України?

Який порядок ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події?

2. 15 липня о 11 год. 45 хв. прокурор вніс відомості до ЄРДР. Наступного дня прокурор допитав свідків та потерпілу.

21 липня прокурор о 18 год. 00 хв. передав наявні у нього матеріали до органу досудового слідства із дорученням провести розслідування. Наступного дня о 12 год. 00 хв. керівник органу досудового розслідування визначив слідчого, який здійснюватиме досудове слідство.

23 липня року слідчий письмово повідомив процесуального керівника про початок досудового розслідування.

Оцініть дії сторони обвинувачення. Чи були порушені норми КПК України?

3. 28 лютого о 18 год. 00 хв. до чергової частини поліції звернулася із заявою потерпіла про вчинення відносно неї розбійного нападу (ст. 187 КК України). Так, 28 лютого близько 15 год. 00 хв. біля будинку 7а, що знаходиться на вул. Старовокзальна в м. Києві два чоловіка підійшли до неї ззаду, після чого, один з них охопив її рукою за шию, а інший в цей час дістав з лівої кишені пальто потерпілої мобільний телефон марки «iPhone 8», вартістю 10152 грн. та з лівої руки сумку, яка для потерпілої матеріальної цінності не становить, у якій знаходився ноутбук марки «Apple Macbook», вартістю 23400 грн. У результаті удушення потерпіла почала втрачати свідомість та впала на землю, внаслідок чого не змогла чинити опір, а невідомі особи з місця вчинення злочину зникли.

Цього ж дня слідчий о 20 год. 00 хв. вніс відомості до ЄРДР та розпочав досудове слідство. Першочергові слідчі (розшукові) дії дали можливість затримати о 23 год. 00 хв. за підозрою у вчиненні злочину одного із підозрюваних у нападі. Ним виявився неповнолітній Павлов, якому 01 березня о 12 год. 00 хв. повідомили про підозру у вчиненні злочину.

03 травня обвинувальний акт, складений відносно Павлова та невстановленої особи був звернений до суду.

Чи були порушені строки досудового розслідування?

Складіть проект протоколу прийняття заяви про кримінальне правопорушення та іншу подію відповідно до додатку № 3 до Порядку ведення

єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події?

4. Під час допиту підозрюваний повідомив, що крім повторного зберігання наркотичного засобу без мети збуту (ст. 309 КК України) він вчинив низку квартирних крадіжок (ст. 185 КК України) в м. Житомирі, Одесі та Харкові.

Як повинен діяти у зазначеній ситуації?

5. До чергової частини надійшов виклик від дільничного офіцера поліції про те, що він виявив два трупа подружжя без ознак насильницької смерті. На місце виїхала слідчо-оперативна група. Під час огляду місця події слідчий на столі виявив передсмертну записку, як підписали подружжя. Слідчий прийняв рішення не вносити відомості до ЄРДР оскільки відсутня подія злочину.

Як повинен діяти у цій ситуації слідчий?

Питання до практичного завдання 7.2.:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Петров намагався незаконно перетнути державний кордон України. Під час обшуку у нього виявили наркотичний засіб марихуану, яку він мав намір збути у м. Києві.

Визначте орган, який буде проводити досудове розслідування?

2. Під час огляду трупа судово-медичний експерт встановив, що смерть настала внаслідок странгуляційної асфіксії. Сусіди потерпілого зазначали, що в останні дні він був у пригніченому стані та говорив про самогубство.

На підставі зібраних пояснень слідчий прийшов до висновку, що потерпілий вчинив самогубство, та передав труп рідним для захоронення.

Чи правильно вчинив слідчий?

Відповідь обґрунтуйте.

3. Працівниками карного розшуку був фактично затриманий Федотов за підозрою у незаконному зберіганні наркотичних засобів. На місце пригоди була викликана слідчо-оперативна група. По прибуттю слідчий склав протокол огляду місця події та у межах зазначеної слідчої (розшукової) дії провів особистий огляд речей Федотова та вилучив у нього наркотичні засоби, без здійснення затримання в порядку ст. 208 КПК України та внесення відповідних відомостей до ЄРДР.

Оцініть дії кожного учасника у зазначеній ситуації.

Чи були порушені норми КПК України?

4. 02 вересня о 10 год. 00 хв. охороною магазину була затримана Іванова, яка таємно викрала з шухляди грошові кошти на суму 1500 гривень. По прибуттю слідчо-оперативної групи оперативний працівник поліції, який здійснював виїзд на місце події, отримав диск із відеозаписом з камер спостереження магазину, на якому зафіксовано факт крадіжки, який добровільної видала охорона магазину. Потім слідчий склав протокол огляду місця події. 03 вересня о 09 год. 00 хв. були внесені відомості до ЄРДР.

Оцініть ситуацію.

Чи були порушені загальні вимоги до початку досудового розслідування?

Чи допускається здійснювати процесуальні дії по збиранню доказів та отримання такого доказу, як відеодиск з записом з камер відеоспостереження магазину, оперативним працівником відбулося до внесення відомостей в ЄРДР?

5. 05 лютого о 12 год. 00 хв. до слідчого звернулися працівники оперативного підрозділу із рапортом про виявлене кримінальне правопорушення. У підтвердження виявленого кримінального правопорушення працівниками оперативного підрозділу були надані протоколи проведених НСРД, які здійснювалися на підставі ухвали Голови Апеляційного суду м. Києва від 04 лютого. Цього ж дня о 12 год. 30 хв. були внесені відомості до ЄРДР та розпочате досудове розслідування.

Дайте оцінку діям учасникам у зазначеній ситуації.

Питання до практичного завдання 7.3.:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Повертаючи з роботи прокурор району став очевидцем вчинення кримінального правопорушення. З мобільного телефону він викликав на місце події слідчо-оперативну групу, а сам поїхав додому. Прибувши на місце виклику, працівниками слідчо-оперативної групи не було виявлено жодного учасника події. Наступного дня прокурор району дав вказівку слідчому почати досудове розслідування, а його залучити у якості свідка.

Дайте оцінку діям учасникам у зазначеній ситуації.

Чи є підстави для початку досудового розслідування?

2. Під час розслідування розбійного нападу на підприємця слідчий Національної поліції з'ясував, що одним із учасників злочинів був працівник поліції.

Визначте підслідність зазначеного кримінального провадження?

Який порядок передачі провадження за підслідністю?

3. У період з березня по листопад 2024 р. на території Київської області, м. Києва та Житомирської області були виявлені окремі частини тіл подружжя Семенових, які проживали у Львівській області.

Яким органом повинно здійснюватися досудове розслідування у такій справі?

Хто вирішує спори про місце проведення досудового розслідування?

4. 17 серпня були внесені відомості до ЄРДР та розпочате досудове розслідування умисного вбивства (ст. 115 КК України). Під час досудового слідства було встановлено, що умисне вбивство вчинив Іванов.

15 жовтня Іванову було повідомлено про підозру.

5 листопада його оголосили у розшук та зупинили досудове розслідування.

3 грудня місцезнаходження підозрюваного Іванова було встановлено, а розслідування – відновлено.

28 грудня прокурор звернувся до суду із обвинувальним актом.

Скільки часу тривало досудове слідство?

Який порядок обчислення строків досудового слідства?

5. Під час розслідування злочину слідчим Солом'янського УП ГУНП в м.Києві прокурор прийняв рішення про об'єднання в одне провадження матеріалів досудових розслідувань, по яких не встановлено підозрюваних, проте є достатні підстави вважати, що кримінальні правопорушення, щодо яких здійснюються ці розслідування у Житомирській, Харківській та Київській області, вчинені однією особою. Проведення досудового розслідування він доручив Солом'янського УП ГУНП в м.Києві.

Оцініть ситуацію.

Чи є підстави для об'єднання матеріалів кримінального провадження та який орган досудового розслідування повинен у зазначеній ситуації здійснювати розслідування?

Тема 8. Застосування запобіжних заходів під час розслідування злочинів

Практичні заняття – 6 год.

Питання до практичного завдання 8.1.:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Слідчий звернувся до слідчого судді з клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування підозрюваному у вчиненні повторної крадіжки (ст. 185 КК України) Ворковцю запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання. У клопотанні про застосування запобіжного заходу слідчий

виклав обставини, які свідчать про наявність ризику, що Ворковець може переховуватися від органів досудового розслідування та суду.

Дайте правову оцінку ситуації.

Як повинен вирішити дане клопотання слідчий суддя?

2. До слідчого, що здійснював кримінальне провадження, у якому Кононенку було оголошено про підозру у вчиненні злочину, звернувся 55-річний батько підозрюваного (працює директором ТОВ «АВТО ЛЮКС», до кримінальної відповідальності не притягувався) із клопотанням передати йому на поруки сина. Батько гарантував забезпечення виконання підозрюваним покладених на нього обов'язків та, за необхідності, доставку його до органу досудового розслідування чи в суд на першу про те вимогу. Слідчий звернувся з клопотанням, погодженим з прокурором, до слідчого судді про застосування до Кононенка запобіжного заходу у вигляді особистої поруки.

Як слідчий суддя має вирішити заявлене клопотання?

Які вимоги до поручителів встановлені КПК України?

Які наслідки невиконання обов'язків, покладених на особу при застосуванні особистої поруки?

3. До слідчого судді звернувся слідчий із клопотанням про застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту до підозрюваного у вчиненні грабежу, поєднаного з проникненням у житло потерпілого Самсоненка (ст. 186 КК України). У клопотанні слідчий виклав обставини, які свідчать про можливість того, що підозрюваний може переховуватись від органів досудового розслідування та суду, а також може незаконно впливати на потерпілого та свідка у цьому кримінальному провадженні. Слідчий суддя повернув клопотання слідчому, обґрунтовуючи своє рішення тим, що клопотання не погоджене з прокурором.

Дайте правову оцінку ситуації.

Оцініть дії слідчого та слідчого судді.

4. Хоменку було оголошено про підозру у вчиненні розбійного нападу (ст. 187 КК України). Слідчий звернувся до слідчого судді із клопотанням, погодженим з прокурором, про застосування щодо Хоменка запобіжного заходу у вигляді застави, мотивуючи це тим, що за вказаним кримінальним правопорушенням передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до семи років.

Дайте правову оцінку ситуації.

Чи правильно обґрунтовує слідчий клопотання про застосування даного запобіжного заходу у вказаній ситуації?

Питання до практичного завдання 8.2:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Під час розгляду клопотання про застосування до підозрюваного Семенова запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту, останній заявив клопотання про залучення захисника. Слідчий суддя відмовив у задоволенні клопотання підозрюваного Семенова, обґрунтовуючи тим, що в даному випадку відсутні підстави для залучення захисника.

Дайте правову оцінку ситуації.

Оцініть дії слідчого судді.

2. Під час розслідування розголошення комерційної або банківської таємниці (ст. 232 КК України) працівником банку Онопрієнком з метою недопущення використання своїх повноважень для впливу на свідків дізнавач звернувся із клопотанням до слідчого судді про відсторонення підозрюваного від посади на строк не більше двох місяців.

Дайте правову оцінку ситуації.

3. Під час оголошення слідчим змісту ухвали слідчого судді про привід свідок Чечериної заявила, що вона вагітна однак медичних висновків, що підтверджують її вагітність у неї немає.

Як повинен діяти у зазначеній ситуації слідчий?

Які особи не підлягають приводу?

4. 15 липня через невиконання без поважних причин підозрюваним покладених на нього процесуальних обов'язків слідчий суддя наклав на нього було покладене грошове стягнення.

18 липня копія ухвали була надіслана до бухгалтерії по місцю роботи підозрюваного для виконання.

Оцініть дії слідчого судді.

Чи були допущені порушення норм КПК України?

Питання до практичного завдання 8.3:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Очевидцями злочину був затриманий транспортний засіб, який здійснив наїзд на пішохода. За кермом автівки знаходився Футорянинов, у якого вони вилучили водійське посвідчення. По прибуттю на місце події слідчо-оперативної групи очевидці передали вилучене водійське посвідчення слідчому. Цього ж дня були внесені відомості до ЄРДР та складене клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом

Визначте процесуальний порядок тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом у зазначеній ситуації.

2. 13 травня близько 22 год. 30 хв. біля ресторану «Аврора» потерпілому Самсонову були нанесені тілесні ушкодження невідомою особою, у вигляді закритої черепно-мозкової травми, забою головного мозку, крововилив, асміральний синдром, після чого останньому було надане необхідне лікування у Київській міській клінічній лікарні швидкої медичної допомоги.

13 вересня слідчий звернувся із клопотанням до слідчого судді надати тимчасовий доступ до медичних документів, які перебувають у володінні Київської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги, з можливістю їх вилучення для подальшого призначення та проведення судово-медичної експертизи у кримінальному провадженні. Суд задовольнив клопотання слідчого.

13 жовтня слідчий звернувся із ухвалою до Київської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги надати йому доступ до медичних документів, проте йому було в цьому відмовлено.

Оцініть ситуацію та надайте правову оцінку.

3. 10 листопада о 10 год. 00 хв. за підозрою у вчиненні злочину був затриманий суддя. Цього ж дня близько 16 год. 00 хв. прокурор обласної прокуратури звернувся із клопотанням до Вищої ради правосуддя про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя. Вища рада правосуддя відмовила у заявленому клопотанні, обґрунтовуючи своє рішення відсутністю достатніх підстав для звернення із таким клопотанням.

Дайте правову оцінку ситуації.

4. Титаренка було затримано за підозрою у вчиненні злочину. Під час затримання Титаренко просив слідчого не повідомляти про його затримання дружині, а замість неї – другу.

Чи може слідчий задовольнити таке клопотання?

Питання до практичного завдання 8.4:

Під час самотійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Під час досудового розслідування зґвалтування (ст. 152 КК України) до суду звернувся слідчий із клопотанням про тимчасовий доступ до інформації про вхідні та вихідні дзвінки, смс-повідомлення абонентського номеру за період з 01 січня – 01 лютого.

В судове засідання прокурор не з'явився, але у заяві просив розглянути клопотання без його участі.

Яке рішення має прийняти слідчий суддя?

Чи повинен слідчий суддя урахувати рішення Верховного суду від 23.11.2021 р. №510/1347/20?

2. Оскільки підозрюваний вдруге не з'явився на допит без поважних причин, слідчий вирішив звернутися із клопотанням до слідчого судді щодо застосування приводу до підозрюваного. Клопотання слідчого судді задовольнив. З метою виконання ухвали про привід, слідчий доручив здійснити привіт працівникам карного розшуку. По місцю мешкання підозрюваного не було виявлено, тому виконати доручення не представилося можливим, про що у своєму рапорті доповів працівник карного розшуку слідчому.

Оцініть дії кожного учасника задачі.

Чи були допущені порушення норм КПК України?

3. 31 грудня о 23 год. 00 хв. за підозрою у вчиненні злочину був затриманий Лазоренко. Після проведення невідкладних перевірочних дій слідчий прийняв рішення розпочати досудове розслідування і о 24 год. 00 хв. вніс відомості до ЄРДР, а Лазоренка звільнив.

Чи правомірні дії слідчого?

4. Слідчий звернувся до слідчого судді з клопотанням про застосування до підозрюваних Родимцева, Свірідова та Михайлова запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання. Копію клопотання та матеріалів, якими обґрунтовується необхідність застосування запобіжного заходу надав підозрюваним. Слідчий суддя повернув клопотання слідчому, обґрунтовуючи тим, що застосування запобіжного заходу до кожного підозрюваного потребує внесення окремого клопотання.

Дайте правову оцінку ситуації.

Оцініть дії слідчого та слідчого судді.

5. 01 січня під час святкування новорічного свята у ресторані між працівником поліції Жировим та районним суддею Топовим виникли неприязні стосунки у наслідок яких, Жиров завдав Топову легкі тілесні ушкодження. Цього ж дня, було розпочате досудове розслідування, а близько 05 год. 00 хв. Жирова було затримано за підозрою у вчиненні умисного заподіяння судді середньої тяжкості тілесних ушкоджень у зв'язку з їх діяльністю (ст. 377 КК України). 03 січня о 09 год. 00 хв. слідчий звернувся із клопотанням про застосування запобіжного заходу Жирову запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Слідчий суддя не задовольнив клопотання.

Оцініть ситуацію.

За яких обставин слідчий суддя міг відмовити у заявленому клопотанні?

Тема 9. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час досудового слідства

Практичні заняття – 8 год.

Питання до практичного завдання 9.1:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Під час досудового розслідування було з'ясовано, що дві сусідки потерпілого на своєму поверсі бачили підозрілих хлопців зі спортивною сумкою, та заявили, що зможуть їх впізнати за зовнішнім виглядом.

В результаті допиту свідків слідчий виявив розбіжності у їхніх показаннях щодо зовнішнього вигляду підозрюваних осіб, однак, отримав достатньо даних, які дали йому підстави вважати, що викрадені речі зберігаються у квартирі, де проживає один із підозрюваних.

З дотриманням вимог законодавства слідчий провів обшук у квартирі підозрюваного, під час якого були вилучені чоловіча шкіряна куртка та ноутбук «Toshiba».

Оцініть ситуацію.

Які слідчі (розшукові) дії необхідно провести за даних умов під час досудового розслідування?

2. За умовами вказаної вище практичної ситуації необхідно продемонструвати проведення наступних слідчих (розшукових) дій із подальшою їх процесуальною фіксацією:

- 1) огляд місця події (квартира потерпілого);
- 2) допит потерпілого, підозрюваного; свідка;
- 3) одночасний допит свідків;

3. Після закінчення допиту потерпілий повідомив слідчому, що не може підписати протокол через поранення пальців правої руки.

Яке рішення повинен прийняти слідчий у цьому випадку?

4. Після поховання Куйбіди, який загинув під час дорожньо-транспортної пригоди в результаті наїзду на нього автомашини, виникла необхідність у одержанні зразків його волосся.

Які слідчі (розшукові) дії необхідно провести?

5. Копилова, яка підозрювалась у заподіянні тяжких тілесних ушкоджень своєму чоловікові, заявила, що вчинила злочин у стані сильного душевного хвилювання. Таке хвилювання було викликане противними діями чоловіка, який паяльником припалював їй різні частини тіла, вимагаючи гроші на спиртне. Слідчий запросив лікаря з наміром провести освідування Копилової, проте остання відмовилась від освідування оскільки слідчий і лікар були чоловічої статі.

Дайте оцінку ситуації, що склалась. Як повинен діяти слідчий у цьому випадку?

Питання до практичного завдання 9.2:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Під час розслідування згвалтування Букової були виявлені розбіжності у показаннях потерпілої, свідка та неповнолітнього підозрюваного Данилова. З метою уникнення розбіжностей у показаннях зазначених суб'єктів, слідчий прийняв рішення провести декілька одночасних допитів, а саме між: потерпілою та свідком, потерпілою та неповнолітнім підозрюваним, потерпілою та свідком, і неповнолітнім підозрюваним.

Оцініть дії слідчого.

За яких обставин заборонено проводити одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб?

2. Потерпілий від розбійницького нападу пояснив, що серед осіб, які напали на нього, був знайомий йому учень коледжу Селіванов, який проживає на сусідній вулиці біля кінотеатру «Tinsel Town».

Які слідчі (розшукові) дії необхідно провести у зазначеній ситуації?

Визначте їх процесуальний порядок.

3. Під час досудового розслідування про зіткнення двох автомашин слідчий призначив автотехнічну експертизу. Обидва водії знаходились у лікарні. Той, що почував себе краще, заявив клопотання про проведення за його участю слідчого експерименту.

Як повинен діяти слідчий у цій ситуації?

Який процесуальний порядок проведення слідчого експерименту?

4. У полежахисній лісосмузі виявлено труп жінки з явними ознаками насильницької смерті. Слідчий прийняв рішення про проведення огляду місця події у межах якого провів огляд трупа. Під час проведення огляду місця події перехожий Горпенко, який випадково опинився біля місця події, заявив, що впізнав у потерпілій свою сусідку Войтович. Слідчий на місці події провів пред'явлення трупа для впізнання у присутності двох понятих.

Чи правомірними були дії слідчого?

Який процесуальний порядок огляду трупа та огляду місця події?

Який процесуальний порядок пред'явлення трупа для впізнання?

Чи можна пред'являти труп для впізнання на місці його виявлення?

5. Під час проведення обшуку у квартирі підозрюваного слідчий виявив мобільний телефон та ноутбук підозрюваного, на яких були встановлені

системи логічного захисту. Слідчий став вимагати від підозрюваного зняти систему логічного захисту. Підозрюваний відмовився виконувати зазначені вимоги. Тому слідчий за допомогою спеціалістів подолав логічний захист та здійснив пошук із подальшим фіксуванням отриманих даних із виявлених предметів. Адвокат заявив, що слідчий порушує норми КПК України, оскільки такі процесуальні дії проводяться у межах виключно негласних слідчих (розшукових) дій.

Оцініть дії слідчого.

Чи були допущені порушення норм КПК України?

Питання до практичного завдання 9.3:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Слідчий запропонував Попову, який розумів знаки глухонімих, з'ясувати у німого свідка Чуєву обставини злочину, очевидцем яких він був. Після цього слідчий допитав Попова як свідка.

Дайте оцінку діям слідчого.

Який порядок допиту глухонімого свідка?

2. Під час досудового слідства слідчий провів зовнішній огляд вигляду ломбарду, у приміщенні якого перебував потерпілий, що викупляв в цей момент мобільний телефон, який, за словами потерпілого, належав йому і був у нього викрадений. Захисник разом із підозрюваним звернулися до прокурора із скаргою про протиправність дій слідчого. Свою позицію вони обґрунтовували тим, що слідчий провів огляд приміщення ломбарду без ухвали слідчого судді та дозволу власника, тому протокол та вилучені речі під час цієї слідчої (розшукової) дії потрібно визнати недопустимими доказами.

Оцініть ситуацію.

Чи були порушені норми КПК України?

У чому полягає відмінність огляду від обшуку?

3. З метою встановлення розбіжностей у показаннях підозрюваних Сидорова та Малешка слідчий провів одночасний допит. Сидоров повністю підтвердив усі показання, що давав раніше, а Малешко відмовився підтримувати надані ним раніше показання і повністю їх змінив. Після чого Малешко відмовився давати показання та підписувати протокол одночасного допиту.

Оцініть дії слідчого і як йому поступити у зазначеній ситуації?

4. Під час досудового розслідування слідчий прийшов до висновку, що підозрюваний Ушаков може передавати звіти «чорної бухгалтерії» директору підприємства та власному адвокату, користуючись послугами пошти. Тому

слідчий прийняв рішення накладити арешт на кореспонденцію у порядку, передбаченому ст. 251 КПК України. Через 2 місяці слідчий повідомив про результати проведеної негласної (слідчо) розшукової дії підозрюваного Ушакова.

Оцініть дії слідчого.

Який процесуальний порядок накладення арешту на кореспонденцію?

5. Під час огляду трупа судово-медичний експерт встановив, що смерть настала внаслідок странгуляційної асфіксії. Сусіди потерпілого зазначали, що в останні дні він був у пригніченому стані та говорив про самогубство. На підставі зібраних пояснень слідчий прийшов до висновку, що потерпілий вчинив самогубство, та передав труп рідним для захоронення.

Оцініть дії слідчого.

Який порядок дій слідчого, прокурора при встановленні факту смерті людини під час воєнного стану на території України?

А також процесуальний порядок видачі (захоронення) тіл без направлення на судово-медичну експертизу?

Питання до практичного завдання 9.4:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. На початку допиту потерпілий Паулакулус (громадянин Литви) заявив, що не володіє мовою судочинства. Оскільки слідчий проживав у Литві до 16 років, він вирішив проводити допит литовською мовою без запрошення перекладача. Зміст протоколу допиту потерпілого був складений литовською мовою та затверджений власним підписом потерпілого.

Оцініть дії слідчого.

Який процесуальний порядок допиту особи, що не володіє мовою судочинства?

Чи є відмінність у процесуальному порядку допиту потерпілого в умовах воєнного стану?

2. Луконіна викликали працівників поліції, оскільки виявила труп квартиронаймача у власному помешканні. Квартира належить у спільній приватній власності в рівних долях між Луконіною та її чоловіком, який відмовився надавати дозвіл на проведення огляду місця події. Оскільки квартира належала також і Луконіній, слідчий відібрав у неї письмову згоду та провів огляд місця події.

Оцініть ситуацію.

Чи буде визнаний протокол огляду місця події допустимим доказом?

3. Під час кримінального провадження щодо розслідування зґвалтування Іванюти слідчий виявив розбіжності у показаннях між потерпілою Іванютою,

неповнолітнім підозрюваним Титаренко та свідком Макаренко. Усіх трьох слідчий викликав на одночасний допит. Слідчий викликав усіх трьох на одночасний допит.

Оцініть дії слідчого.

Чи були допущені порушення норм КПК України?

4. Працівник колонії Сидоров підозрювався у незаконному зберіганні, придбанні та перевезенні наркотичних засобів та психотропних речовин у місцях позбавлення волі. Під час огляду місця події у службовому кабінеті Сидорова, що знаходився у будівлі виправної колонії, були виявлені наркотичні засоби. Під час проведення зазначеної слідчої (розшукової) дії підозрюваного Сидоренка та його адвоката не запрошували. Зазначений огляд проводився у присутності двох понятих, які є працівниками виправної колонії.

Чи був порушений процесуальний порядок проведення огляду місця події у зазначеній ситуації?

5. Під час досудового слідства з'явилася необхідність у проведенні повторної судово-медичної експертизи трупа потерпілого, який захоронений на Берковецькову кладовищі м. Києва. Родичі похованого заявили клопотання про заборону у проведенні ексгумації трупа.

Як має діяти слідчий у цій ситуації? Назвіть підстави та процесуальний порядок проведення ексгумації трупа.

Тема 10. Процесуальний порядок здійснення кримінального провадження щодо злочинів на підставі угод

Практичні заняття – 4 год.

Питання до практичного завдання 10.1:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Громадянин Якубович вчинив умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання (ст. 123 КК України) щодо громадянина Ковтуна. Захисник підозрюваного подав клопотання про укладення угоди про примирення між підозрюваним та потерпілим. Підозрюваний зобов'язався оплатити тільки лікування потерпілого.

Яке рішення повинен прийняти слідчий?

Який процесуальний порядок укладення угоди про примирення?

2. Під час досудового розслідування у вчиненні крадіжки, вчиненої в особливо великих розмірах (ст. 185 КК України), захисник підозрюваного запропонував потерпілому скласти угоду про визнання винуватості з метою швидкого забезпечення відшкодування майнової шкоди.

*Чи допущені в цій ситуації порушення закону?
Як необхідно діяти слідчому?*

3. Неповнолітнього Федотова затримали за вчинення тяжкого злочину. Під час досудового розслідування Федотов запропонував укласти медіаційну угоду. Слідчий відмовив у заявленому клопотанні.

*Оцініть ситуацію.
Як повинен діяти слідчий?*

4. Сергіїва затримали за вчинення кримінального проступку, коли йому виповнилось 18 років, проте кримінальний проступок він вчинив у віці 17 років. Слідчий запропонував йому укласти медіаційну угоду.

Чи поширюються на нього норми КПК України, якими встановлені особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх?

Чи правомірні дії слідчого?

Питання до практичного завдання 10.2:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Законний представник потерпілого у кримінальному провадженні щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством заявив клопотання про укладення угоди про примирення. Проте, неповнолітня потерпіла проти укладання такої угоди із підозрюваним.

*Оцініть ситуацію.
Як повинен діяти слідчий?*

2. З метою укладення угоди про примирення та обговорення відповідних домовленостей між потерпілим і підозрюваним були також запрошені дружина підозрюваного та друг потерпілого. Зазначені перемовини відбувалися у кабінеті слідчого за його відсутності.

*Оцініть ситуацію.
Чи були порушені норми КПК України?*

3. Під час укладання угоди про примирення потерпілий не погодився лише із одним пунктом угоди, який полягав у позбавлянні його права на оскарження вироку щодо зміни розміру вимог про відшкодування шкоди. Але угоду він підписав. Під час судового засідання захисник обвинуваченого просив прийняти рішення із урахуванням укладеної угоди.

Як повинен поступити суд у зазначеній ситуації?

4. 17 серпня у кримінальному провадженні був винесений вирок із урахуванням угоди, яку затвердив суд.

28 серпня до суду, який затвердив угоду звернулася потерпіла із клопотанням про скасування вироку оскільки усі пункти угоди не були виконані засудженим.

Яке рішення повинен прийняти суд?

Визначте процесуальний порядок розгляду клопотання про скасування вироку, яким затверджена угода.

Тема 11. Проведення досудового слідства щодо неповнолітніх

Практичні заняття – 4 год.

Питання до практичного завдання 11.1:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. У роздягальні ЗСШ № 367 учні 8-го класу Дудніков та Казмирчук побачили першокласницю Антонову, у вухах якої були золоті сережки та золотий ланцюжок на шії. Казмирчук запропонувала Дуднікову викрасти золоті прикраси, здати їх до ломбарду та витратити отримані кошти на власні потреби, з чим останній погодився.

Після цього Казмирчук та Дудніков підійшли до малолітньої Антонової з двох боків, та пригрозивши їй застосуванням насильства, зняли золоті прикраси, після чого втекли зі школи. Через кілька годин батьки Антонової із заявою звернулися до районного відділу УП ГУ НП у м. Києві.

Який порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх?

Визначте коло осіб, які будуть учасниками кримінального провадження та їх повноваження?

2. Неповнолітні Марченко та Свислоцький за попередньою змовою, маючи намір заволодіти мобільним телефоном, підійшли до своєї однокласниці Іванової та під приводом здійснення кількох термінових дзвінків попросили в останньої мобільний телефон, пообіцявши повернути його через 20 хвилин. Після того, як Іванова, довіряючи хлопцям, передала їм свій мобільний телефон (вартістю 1550 грн.), Марченко та Свислоцький вийшли з приміщення школи та громадським транспортом поїхали на «Радіоринок», де продали вказаний телефон, а виручені кошти витратили на власні потреби. Мати Іванової в той же день звернулася до поліції із заявою про вчинене кримінальне правопорушення.

Яким буде порядок проведення досудового розслідування по вказаному провадженню?

3. 12 лютого старшим слідчим Деснянського УП ГУНП в м. Києві внесені відомості до ЄРДР про вчинення Іваненком злочину.

14 лютого слідчим винесено постанову про відмову у задоволенні клопотання підозрюваного Іваненка про допит в якості свідка його сестри для

з'ясування відомостей про обстановку в сім'ї, морально-побутові умови, ставлення матері до виховання сина, форми контролю за його поведінкою.

Свою відмову слідчий мотивував тим, що для застосування до Іваненка примусового заходу виховного характеру у вигляді передання під нагляд матері строком на 1 рік немає потреби, оскільки досудове слідство буде закінчено складанням обвинувального акта.

Як повинен діяти у цій ситуації старший слідчий Петров?

У яких випадках необхідно з'ясовувати умови життя та виховання неповнолітнього підозрюваного?

4. У свій день народження (18-річчя) Мирон, перебуваючи у відділенні анестезіології та інтенсивної терапії лікарні № 1 по вулиці Несторівській, 26 в м. Києві, де в кімнаті для медичного персоналу помітив жіночу сумочку в якій знаходився гаманець, що належить Пиріг та у нього виник умисел на таємне викрадення чужого майна, обравши об'єктом свого злочинного посягання зазначений гаманець.

Реалізуючи свій злочинний умисел, спрямований на повторне, таємне викрадення чужого майна, Мирон діючи умисно, з корисливих спонукань зайшов до кімнати та таємно викрав гаманець чорного кольору, вартістю 75 гривень, в якому знаходились гроші в сумі 957 гривень, дисконтні та банківські картки, які матеріальної цінності для потерпілої не представляють, а всього на загальну суму 1032 гривень, та поклав його в поліетиленовий пакет, який мав при собі. Після чого, Мирон вийшов з кімнати та направився по коридору в сторону виходу з відділення, але в цей момент потерпіла Пиріг затримала його.

У якому порядку буде здійснюватися кримінальне провадження?

Чи передбачає КПК України обов'язкову участь відповідних суб'єктів?

5. До чергової частини управління поліції звернулася потерпіла Калаш та заявила, що 10 хв. тому неподалік від автобусної зупинки, що неподалік у неї з рук невідомий хлопець вихопив мобільний телефон та намагався втекти, однак був затриманий перехожими. Під час обшуку Свиридова документів, що підтверджують його особу не було виявлено. Хлопець наполягав на тому, що йому 18 років і це може підтвердити його мати. Мати затриманого заявила, що її синові нещодавно виповнилось 16 років і у нього затримки психічного розвитку. Свідectво про народження Свиридова вона загубила.

Оцініть ситуацію.

Як повинен поступити у зазначеній ситуації слідчий?

Питання до практичного завдання 11.2:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. З метою з'ясування умов життя та виховання неповнолітнього підозрюваного слідчий прийняв рішення допитати у якості свідків батьків неповнолітнього підозрюваного. Захисник підозрюваного звернувся із клопотанням про неможливість допиту матері підозрюваного, оскільки вона визнана законним представником неповнолітнього підозрюваного.

Яке рішення повинен прийняти слідчий?

2. Перед початком допиту 17-річного свідка його адвокат заявив клопотання про проведення допиту з обов'язковою участю законного представника і психолога, оскільки йому поставлено діагноз синдром дефіциту уважності та гіперактивності (СДУГ). Заявлене клопотання слідчий частково задовольнив і дозволив бути присутніми лише адвокату свідка та психологу з метою психологічного супроводження неповнолітнього під час допиту. Підстав для обов'язкового залучення законного представника на думку слідчого немає, оскільки свідку вже виповнилося 17 років і СДУГ не є ознакою розумової відсталості.

Оцініть рішення слідчого.

3. Слідчий звернувся до слідчого судді із клопотанням про передання під нагляд неповнолітнього підозрюваного його матері. Під час засідання слідчий суддя з'ясував, що матір та неповнолітній підозрюваний не заперечують про застосування такого заходу. Однак проти виступив батько, обґрунтовуючи свою позицію тим, що мати не має впливу на свого сина, а у батька погане здоров'я. Суд відмовив у клопотанні слідчого.

Оцініть рішення слідчого судді.

4. Під час досудового розслідування умисного легкого тілесного ушкодження (ч.1 ст. 125 КК України), вчиненого раніше судимим за вчинення крадіжки (ч.1 ст. 185 КК України) 16-річним Петровим, із клопотанням до прокурора звернувся захисник. У своєму клопотанні захисник просив прокурора звернутися до суду із клопотанням про застосування примусових заходів виховного характеру. Прокурор відмовив у заявленому клопотанні, оскільки неповнолітній підозрюваний не визнає свою вину.

Оцініть рішення прокурора.

Тема 12. Забезпечення процесуальних гарантій прав і свобод, законних інтересів учасників кримінального провадження під час досудового розслідування: міжнародний та національний досвід

Практичні заняття – 6 год.

Питання до практичного завдання 12.1:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Під час досудового розслідування захист підозрюваного здійснював адвокат Ложкін. Під час допиту підозрюваний попросив перенести зазначену слідчу (розшукову) дію на іншу дату, оскільки його захисник Ложкін залучений в іншому судовому процесі. Слідчий у заявленому усному клопотанні підозрюваного відмовив та призначив тимчасово як захисника Лукошина. Незадоволений поведінкою нового захисника Лукошина підозрюваний відмовився від його послуг та ще раз заявив клопотання про запрошення як захисника Ложкіна, для чого просив відкласти допит.

Оцініть дії слідчого. Чи були порушені норми КПК України?

2. У слідчому відділі Голосіївського УП ГУНП в м. Києві знаходиться кримінальне провадження за підозрою Бекмамбетова (громадянина Азербайджану) у вчиненні злочину. Під час досудового розслідування підозрюваний заявив, що не володіє українською мовою. Він розуміє лише англійську та азербайджанську мови. Оскільки за першою освітою мав диплом перекладача з англійської мови він запропонував підозрюваному дати показання англійською мовою. Протокол допиту підозрюваного було складено українською мовою, слідчий усно здійснив переклад протоколу англійською мовою, а підозрюваний його підписав.

Які порушення чинного законодавства були допущені в зазначеній ситуації?

3. В порядку статей 55, 56, 303 КПК України до суду надійшла скарга Петрової на бездіяльність слідчого та процесуального прокурора, в якій та просить визнати бездіяльність слідчого та процесуального прокурора у кримінальному провадженні протиправною, зобов'язати слідчого та процесуального прокурора визнати її потерпілою, вручити їй пам'ятку про права та обов'язки та допитати в якості потерпілої.

В обґрунтування поданої скарги зазначає, що вона зверталась з клопотанням до процесуального прокурора, в якому просила вручити їй пам'ятку про права та обов'язки потерпілого та допитати як потерпілу, проте вказані дії слідчий та прокурор таку і не здійснив.

Вивчивши скаргу, суд відмовив у скарзі, обґрунтовуючи своє рішення тим, що діючим КПК України не визначений строк вчинення таких процесуальних дій, як визнання особи потерпілою, проведення допиту, а скарга не стосується оскарження рішення про відмову у визнанні потерпілим, та постанови про відмову у задоволенні клопотання, а тому у відкритті провадження за скаргою слід відмовити.

Проаналізуйте рішення суду.

Чи є воно правомірним?

4. Степовий був затриманий працівниками охорони під час спроби винести із супермаркету «NOVUS» товари на суму 1500 грн. Начальник

охорони за участю касира та охоронця провів огляд пакету Степового, у якому останній намагався винести товар. Обшук пакету Стапового начальник охорони зафіксував на камеру відеоспостереження.

Який процесуальний статус начальника охорони та правомірність його дії?

Яке процесуальне значення має відеозапис?

5. 12 травня близько 08 год. 00 хв. до поліції звернувся журналіст із заявою про вчинення головою районної ради корупційних злочинів. Наступного дня близько 09 год 00 хв. журналіст звернувся до міської прокуратури із заявою про порушення його прав як заявника, оскільки йому не було вручено витяг з ЄРДР та не вручено пам'ятку про процесуальні права та обов'язки потерпілого.

Оцініть ситуацію.

Чи були порушені права журналіста?

Питання до практичного завдання 12.2:

Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Перед початком допиту свідок попросив слідчого фіксувати слідчу (розшукову) дію за допомогою диктофону або відеозаписуючого пристрою. Слідчий відмовив у клопотанні, посилаючись на відсутність у зазначений час в управлінні поліції таких технічних приладів. Хід і результати проведення допиту слідчий зафіксував у протоколі.

Оцініть дії слідчого.

Чи були порушені права свідка?

Визначте випадки обов'язкового застосування технічних засобів під час проведення слідчих (розшукових) дій та інших процесуальних дій.

2. Під час прогулянки містом з метою заволодіння грошовими коштами був здійснений напад на працівника дипломатичної установи та її подругу (громадянку Німеччини). Під час спілкування зі слідчим працівниця дипломатичної установи відмовилась приймати будь-яку участь у досудовому слідстві, посилаючись на дипломатичний імунітет. Оскільки злочинні дії були спрямовані і на подругу дипломата, слідчий виніс постанову про визнання її потерпілою у кримінальному провадженні та викликав на допит.

Якими процесуальними гарантіями користуються учасники у зазначеній задачі?

3. До слідчого Національної поліції звернувся Троянов і заявив, що протягом 2 місяців він регулярно виявляє відсутність технічного обладнання, яке він зберігає на своїй ділянці у гаражі. У вчиненні крадіжок він підозрює

свого сусіда, який зловживає наркотичними засобами. Слідчий пояснив, що подання однієї заяви не є доказом вчинення кримінального правопорушення і порадив заявникові зайти у помешкання сусіда та зафільтувати на відеокамеру усі докази, які він там виявить. Після чого зазначені матеріали слід приєднати до заяви у підтвердження наявності фактів вчинення крадіжок.

Оцініть дії слідчого.

Чи має право потерпілий самотійно збирати та подавати докази?

Чи будуть визнані допустимими доказами зібрані заявником у описаній у задачі спосіб відеоматеріали?

4. Визнавши зібрані під час досудового розслідування докази достатніми для складання обвинувального акта, слідчий за дорученням прокурора повідомив підозрюваного, його захисника та потерпілого про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування. До слідчого із письмовим клопотанням звернувся потерпілий із вимогою приховати його паспортні дані, що зазначені у процесуальних документах, посилаючись на дію Закону України «Про захист персональних даних» та побоювання помсти зі сторони підозрюваного. Слідчий відмовив у задоволенні клопотання і пояснив, що під час виконання вимог ст. 290 КПК України відсутня таємниця досудового розслідування і доказів, що підтверджують на незаконні дії підозрюваного з метою впливу на потерпілого відсутні.

Оцініть дії учасників задачі та їх повноваження.

5. Під час проведення огляду місця події виникла необхідність залучити спеціаліста (фахівця у галузі інформаційних технологій). Слідчий залучив працівника комп'ютерного відділу банку. Під час проведення огляду слідчий усно роз'яснив спеціалісту його права та обов'язки, однак учасник процесуальної дії став вимагати надати йому роз'яснення своїх прав у письмовому вигляді за підписом слідчого.

Як повинен поступити у зазначеній ситуації слідчий?

Питання до практичного завдання 12.3:

Під час самотійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти письмово вирішують запропоновані задачі. На занятті відбувається обговорення їх рішень та реферативних повідомлень.

1. Слідчий викликав на допит свідка Романова. Разом із ним прийшла його мати і заявила, що її син хворіє психічною хворобою, перебуває на обліку у психіатра. Тому з цих підстав вона просить залучити її як законного представника свідка. Слідчий відмовив у заявленому клопотанні посилаючись на те, що свідок Романов за рішенням суду не визнавався недієздатною особою, отже підстави залучення її законним представником немає.

Чи правильно вчинив слідчий?

2. Після проведення слідчим ексгумації трупа потерпілої Дарової її родичі звернулися із заявою до прокурора про порушення їх прав. Оскільки чоловік потерпілої у кримінальному провадженні визнаний потерпілим, і слідча (розшукова) дія стосувалася його померлої дружини, слідчий повинен був попередити про проведення зазначеної процесуальної дії. Крім того стан могили не був приведений у попередній стан, як цього вимагає ч.2 ст. 239 КПК України і просить відшкодувати завдані збитки.

Чи були порушені права потерпілого Дарова?

Як повинен поступити у зазначеній ситуації прокурор?

Слідчий Голосіївського УП ГУНП в м. Києві викликав на допит як свідка Протонова. Під час допиту він повідомив, що також в цей же день він викликається на допит у якості підозрюваного до Шевченківського УП ГУНП в м. Києві. У визначений слідчим Шевченківського УП ГУНП в м. Києві час Протонов на допит так і не з'явився, про причини неприбуття слідчого не повідомив. Оскільки підозрюваний Протонов втретє не з'явився на допит до слідчого, останній звернувся із клопотанням до слідчого судді про зміну запобіжного заходу із особистого зобов'язання на тримання під вартою.

Яке рішення повинен прийняти слідчий суддя під час розгляду зазначеного клопотання?

5. Під час досудового розслідування виникла необхідність у проведенні освідування підозрюваного. На підставі прийнятого рішення слідчий склав постанову та ознайомив його з нею. Після проведення освідування та складання протоколу про проведення освідування особи підозрюваному роз'яснили, що за умови відмови у добровільному проходженні освідування необхідна постанова прокурора. Після чого підозрюваний звернувся до прокурора із заявою про визнання проведеного освідування незаконним.

Чи були порушені права підозрюваного у зазначеній ситуації?

5. Завдання для самостійної роботи

Розділ 1. Досудове розслідування кримінальних проступків (дізнання)

Тема 1. Загальні положення досудового розслідування у формі дізнання

1. Охарактеризуйте за запропонованою схемою інститут дізнання у кримінальному провадженні:

ДІЗНАННЯ	
<i>Поняття</i>	
<i>Учасники та їх повноваження</i>	
<i>Строки</i>	

<i>Місце проведення дізнання</i>	
----------------------------------	--

2. Опрацюйте основні положення нормативно-правових актів, що регулюють порядок прийняття та реєстрацію заяв та повідомлень про вчинене кримінальне правопорушення:

Назва нормативно-правового акту	Джерела інформації про кримінальні правопорушення	Суб'єкти, уповноважені на прийняття заяв і повідомлень	Строки прийняття рішення щодо заяви або повідомлення

3. Складіть алгоритм дій учасників кримінального провадження під час вирішення питання про визначення підслідності кримінального провадження.

Тема 2. Процесуальні джерела доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків

Охарактеризуйте джерела доказів у кримінальному провадженні про кримінальні проступки, за запропонованою формою:

Процесуальне джерело	Поняття	Види	Способи збирання	Процесуальний порядок фіксації
<i>Пояснення</i>				
<i>Показання</i>				
<i>Висновки експерта</i>				
<i>Висновки спеціаліста</i>				
<i>Результати медичного освідування</i>				
<i>Показання технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису</i>				

Тема 3. Процесуальний порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час дізнання

Законспектуйте основні положення:

– Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07 лютого 2014 року № 4 «Про узагальнення судової практики розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження».

– Лист Вищого Спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 09.11.2012 року № 1640/0-12 «Про деякі питання

порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування»;

– Ухвало слідчого судді Деснянського районного суду м. Києва від 23.10.2020 справа №754/13572/20 (<https://reyestr.court.gov.ua/Review/92405830>)

Тема 4. Проведення слідчих (розшукових) дій при розслідуванні кримінальних проступків

1. Опрацюйте основні положення таких нормативних документів:

– Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: наказ Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>

– Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: Наказ МВС України, МОЗ України від 09.11.2015 р. № 1452/735. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1413-15#Text>

2. За результатами вивчення теми складіть проекти наступних документів:

- 1) пояснення та протокол допиту підозрюваного;
- 2) протокол освідування підозрюваного;
- 3) протокол огляду іншого володіння особи (транспортного засобу).

Тема 5. Повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку та особливості закінчення дізнання

1. Ознайомитися та законспектувати:

– Постанова колегії суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 19.04.2023 у справі № 606/719/21 (<https://reyestr.court.gov.ua/Review/110428051>);

– Постанову Великої Палати Верховного Суду від 11 грудня 2019 року у справі № 536/2475/14-к.

– Постанову Великої Палати Верховного Суду України від 24 лист. 2016 р. у справі № 5-328кс16.

2. Складіть повідомлення про підозру із дотриманням вимог статей 276-279, 298-4 КПК України.

Тема 6. Спрощене провадження щодо кримінальних проступків

Опрацюйте основні положення:

– Інформаційного листа ВССУ № 223-1446/0/4-12 від 05.10.2012 р. «Про деякі питання порядку здійснення судового розгляду в судовому провадженні у першій інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України»;

- постанови Верховного Суду колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду справа № 397/784/20 від 17.07.2021 р.;
- постанови ВС від 06.10.2021 у справі № 185/7793/20 (провадження № 51-1860км21);
- постанови Верховний Суд колегією суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду у справі № 397/784/20.

Розділ 2. Досудове розслідування злочинів (досудове слідство)

Тема 7. Кримінальна процесуальна характеристика загальних положень досудового слідства

1. Охарактеризуйте за запропонованою схемою інститут досудового слідства у кримінальному провадженні:

ДОСУДОВЕ СЛІДСТВО	
<i>Поняття</i>	
<i>Учасники та їх повноваження</i>	
<i>Строки</i>	

2. Опрацюйте основні положення постанови Верховного Суду від 24.05.2021 р. №640/5023/19;

3. Проаналізуйте Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення : затв. наказом Офісу Генерального прокурора від 30 черв. 2020 р. № 298 за запропонованою схемою:

<i>Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення : затв. наказом Офісу Генерального прокурора від 30 черв. 2020 р. № 298</i>	
Реєстратори ЄРДР під час досудового слідства:	
Користувачі ЄРДР під час досудового слідства:	
Строки внесення відомостей до ЄРДР:	
- заяву, повідомлення про вчинені злочину:	
- призначення слідчого, процесуального керівника, прийняття до провадження (при фактичному отриманні матеріалів досудового слідства):	

Тема 8. Застосування запобіжних заходів під час розслідування злочинів

1. Самостійно вивчіть наступні навчальні питання:

- Поняття, підстави та мета застосування запобіжних заходів під час досудового слідства. Підстави і процесуальний порядок скасування чи зміни запобіжного заходу.

- Затримання з метою приводу. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду.

- Заходи забезпечення кримінального провадження: поняття, види, мета та підстави застосування під час досудового слідства.
- Особливості застосування заходів забезпечення кримінального провадження в умовах воєнного стану.
- 2. Опрацюйте основні положення:
 - Постанови Кабінету Міністрів України від 11 січня 2012 року № 15 «Про затвердження Порядку внесення коштів на спеціальний рахунок у разі застосування застави як запобіжного заходу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2012-%D0%BF>;
 - Положення про Порядок застосування електронних засобів контролю: затв. наказом МВС України від 08 червня 2017 р. № 480. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-17>
 - Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. №1363. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-%D0%BF>
 - Рішення ЄСПЛ у справі «Левченко та інші проти України» від 11 квітня 2019 р. заява № 46993/13.; «Макаренко проти України» рішення від 30.01.2018 р., заява № 622/11., «Корбан проти України», рішення від 04.07.2009 р., заява № 26744/16.

Тема 9. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час досудового слідства

1. Самостійно опрацюйте наступні навчальні питання:
 - Підстави проведення експертизи.
 - Порядок залучення експерта.
 - Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису.
 - Особливості процесуального порядку проведення слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану.
2. Проаналізуйте положення:
 - Постанови Верховного Суду колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду справа № 397/784/20 від 17.07.2021 р.
 - Порядку обліку фактів звернення та доставлення до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру та інформування про такі випадки органів і підрозділів поліції: наказ МВС України, МОЗ України від 06 черв. 2016 р. № 612/679. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1051-16#Text>
 - Порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини під час воєнного стану на території України : наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я,

Офісу Генерального прокурора від 09.03.2022 р. № 177/450/46. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-17#Text>

– Про затвердження Порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини під час воєнного стану на території України : наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я, Офісу Генерального прокурора від 09.03.2022 р. № 177/450/46. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0317-22#Text>

– Інструкція «Про порядок проведення процесуальних дій під час кримінального провадження на морському чи річковому судні України, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні»: наказ Генерального прокурора України від 14.11.2012 р. № 112. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GP12047.html

3. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ:

– Справа «Чапман проти Сполученого Королівства» (заява №27238/95): рішення Європейського суду з прав людини від 18 січня 2001, Страсбург. URL: <https://www.google.com.ua/search?Ei=pqfpxolblq-tmgwqguyewdg&q=Чепман+проти+Сполученого+Королівства>+%28Чарман+v.+The+U+nite

– Справа «Кучерук проти України» (Заява № 2570/04): рішення Європейського суду з прав людини від 6 верес. 2007 р., Страсбург. Офіційний вісник України. 2012. № 81. Ст. 3299. 243

– Справа «Яременко проти України» (Заява № 32092/02) : рішення Європейського суду з прав людини від 12 черв. 2008 р., Страсбург. Офіційний вісник України. 2009. № 2. Ст. 74. 244

– Справа «Карабет та інші проти України» (Заяви № 38906/07 і 52025/07): рішення Європейського суду з прав людини від 17 січ. 2013 р., Страсбург. Офіційний вісник України. 2018. № 66. Ст. 2246

– Справа «Корнейкова проти України» (Заява № 39884/05): рішення Європейського суду з прав людини від 19 січ. 2012 р. URL: <https://precedent.in.ua/2015/11/18/kornejkova-protyv-ukraynu/>

– Справа «Войкін та інші проти України» (Заява № 47889/08): рішення Європейського суду з прав людини від 27 берез. 2018 р. URL: <http://www.echr.com.ua/wp-content/uploads/2018/04/VOYKIN-AND-OTHERS-v.-UKRAINE.pdf>.

– Справа «Ізетов проти України»: рішення Європейського суду з прав людини від 15 верес. 2011 р. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/974_870

– Справа «Тодоров проти України»: рішення Європейського суду з прав людини від 12 січ. 2012 р. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/974_806

– Справа «Юртаєв проти України» : рішення Європейського суду з прав людини від 31 січ. 2006 р. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/974_076

4. За результатами вивчення теми складіть проекти наступних процесуальних документів:

- 1) протокол обшуку житла;
- 2) протокол пред'явлення особи для впізнання;
- 3) постанова про призначення трасологічної експертизи.

Тема 10. Процесуальний порядок здійснення кримінального провадження щодо злочинів на підставі угод

1. Опрацюйте самостійно відповідні джерела та дайте відповіді на наступні питання:

- Угоди в кримінальному провадженні.
- Процесуальний порядок укладення угоди про примирення.
- Процесуальний порядок укладення угоди про визнання винуватості.
- Наслідки укладення та затвердження угоди.
- Мета та зміст угоди про примирення.
- Мета та зміст угоди про визнання винуватості.
- Обставини, що враховуються прокурором при укладенні угоди про визнання винуватості.
- Наслідки укладання та затвердження угоди.
- Загальний порядок судового провадження на підставі угоди.
- Підстави для відмови суду в затвердженні угоди.
- Оскарження вироку суду першої інстанції на підставі угоди.
- Зміст вироку, ухваленого на підставі угоди.
- Наслідки невиконання угоди.
- Оскарження вироку суду першої інстанції на підставі угоди.
- Запровадження медіації до неповнолітніх осіб.
- Принципи, за якими здійснюється медіація щодо врегулювання кримінально-правових конфліктів.
- Вимоги до медіатори при врегулюванні кримінально-правових конфліктів.

Мета медіації при вирішенні кримінально-правових конфліктів.

2. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ:

– «Ніколова проти Болгарії»:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_404#Text

– «Прокопенко проти України»:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_863#Text

Тема 11. Провадження досудового слідства щодо неповнолітніх

1. Проаналізувати рішення ЄСПЛ:

- «Корнейкова проти України»:

URL: <https://ips.ligazakon.net/document/SOO00378>

- «Свершов проти України»:

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_428#Text

- «Прокопенко проти України»:

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_863#Text

- «Ассенов та інші проти Болгарії»:

URL: <https://www.srji.org/resources/search/33/>

2. Опрацюйте самостійно відповідні джерела та дайте відповіді на наступні питання:

- Особливості допиту неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого.
- Передання неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого під нагляд.
- Порядок застосування до неповнолітнього обвинуваченого примусових заходів виховного характеру.
- Поміщення особи у приймальник-розподільник для дітей.
- Порядок судового розгляду у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.
- Питання, що підлягають з'ясуванню судом під час постановлення ухвали в кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.
- Загальні правила кримінального провадження щодо неповнолітніх.
- З'ясування умов життя та виховання неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого.
- Застосування спеціальних знань у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх.
- Законний представник неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого.
- Особливості виклику неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого.
- Процесуальний порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх.
- Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх.
- Участь законного представника неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого.
- Застосування Зеленої кімнати при проведенні досудового розслідування щодо неповнолітніх.
- Участь законного представника, педагога психолога або лікаря при допиті неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого.
- Підстави для застосування примусових заходів виховного характеру.
- Здійснення досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.
- Участь неповнолітнього обвинуваченого в судовому засіданні.

Тема 12. Забезпечення процесуальних гарантій прав і свобод, законних інтересів учасників кримінального провадження під час досудового розслідування: міжнародний та національний досвід

1. Опрацюйте основні положення постанови Верховного Суду колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду справа № 397/784/20 від 17.07.2021 р.

2. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ:

– Справа «Чапман проти Сполученого Королівства» (заява №27238/95): рішення Європейського суду з прав людини від 18 січня 2001, Страсбург. URL: <https://www.google.com.ua/search?Ei=pqfpxolblq-tmgwqg>

[yewdg&q=Чепман+проти+Сполученого+Королівства»+%28Чарман+v.+The+U+nite](https://www.google.com.ua/search?Ei=pqfpxolblq-tmgwqg)

– Справа «Кучерук проти України» (Заява № 2570/04): рішення Європейського суду з прав людини від 6 верес. 2007 р., Страсбург. Офіційний вісник України. 2012. № 81. Ст. 3299. 243

– Справа «Яременко проти України» (Заява № 32092/02) : рішення Європейського суду з прав людини від 12 черв. 2008 р., Страсбург. Офіційний вісник України. 2009. № 2. Ст. 74. 244

– Справа «Карабет та інші проти України» (Заяви № 38906/07 і 52025/07): рішення Європейського суду з прав людини від 17 січ. 2013 р., Страсбург. Офіційний вісник України. 2018. № 66. Ст. 2246

– Справа «Корнейкова проти України» (Заява № 39884/05): рішення Європейського суду з прав людини від 19 січ. 2012 р. URL: <https://precedent.in.ua/2015/11/18/kornejkova-protyv-ukraynu/>

– Справа «Войкін та інші проти України» (Заява № 47889/08): рішення Європейського суду з прав людини від 27 берез. 2018 р. URL: <http://www.echr.com.ua/wp-content/uploads/2018/04/VOYKIN-AND-OTHERS-v.-UKRAINE.pdf>.

– Справа «Ізетов проти України»: рішення Європейського суду з прав людини від 15 верес. 2011 р. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/974_870

– Справа «Тодоров проти України»: рішення Європейського суду з прав людини від 12 січ. 2012 р. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/974_806

– Справа «Юртаєв проти України» : рішення Європейського суду з прав людини від 31 січ. 2006 р. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/974_076

6. Індивідуальні завдання

Відповідно до програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня ступеня вищої освіти за спеціальністю 081 Право написання курсових і

дипломних робіт з навчальної дисципліни «Досудове розслідування» не передбачено.

Розділ 1. Досудове розслідування кримінальних проступків (дізнання)

Тема 1. Загальні положення досудового розслідування у формі дізнання

Теми рефератів, доповідей:

1. Проблеми процесуального порядку проведення дій необхідних для з'ясування обставин вчинення кримінального проступку до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

2. Міжнародний досвід здійснення розслідування кримінальних проступків.

Тема 2. Процесуальні джерела доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків

Теми рефератів, доповідей:

1. Процесуальні джерела доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків.

2. Пояснення в системі джерел доказів у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки.

3. Результати медичного освідування як джерело доказів під час провадження дізнання.

Тема 3. Процесуальний порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час дізнання

Теми рефератів, доповідей:

1. Міжнародні стандарти застосування запобіжних заходів кримінального провадження.

2. Реалізація засади законності під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

3. Процесуальний порядок застосування запобіжних заходів під час дізнання.

Тема 4. Проведення слідчих (розшукових) дій при розслідуванні кримінальних проступків

Теми рефератів, доповідей:

1. Забезпечення права на повагу до людської гідності під час проведення освідування особи.

2. Забезпечення прав і законних інтересів учасників кримінального провадження під час проведення негласних (слідчих) розшукових дій під час дізнання.

3. Процесуальний порядок проведення медичного освідування.

Тема 5. Повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку та особливості закінчення дізнання

Теми рефератів, доповідей:

1. Суть і значення повідомлення особі про підозру у кримінальному провадженні України.
2. Нагляд прокурора за законністю повідомлення особі про підозру.
3. Форми закінчення дізнання.
4. Відкриття матеріалів кримінального провадження іншій стороні.

Тема 6. Спрощене провадження щодо кримінальних проступків

Теми рефератів, доповідей:

1. Особливий порядок підготовчого провадження у спрощеному провадженні щодо кримінальних проступків
2. Спрощене кримінальне провадження щодо кримінальних проступків: міжнародно-правовий аспект.

Розділ 2. Досудове розслідування злочинів (досудове слідство)

Тема 7. Кримінальна процесуальна характеристика загальних положень досудового слідства

Теми рефератів, доповідей:

1. Оскарження початку досудового слідства.
2. Здійснення судового контролю під час досудового слідства.
3. Гарантії недопустимості розголошення відомостей досудового розслідування.
4. Особливості початку досудового слідства та визначення підслідності в умовах воєнного стану.

Тема 8. Застосування запобіжних заходів під час розслідування злочинів

Теми рефератів, доповідей:

1. Роль та значення запобіжних заходів у кримінальному процесі України.
2. Особливості застосування запобіжних заходів до неповнолітніх.
3. Реалізація засади забезпечення права на захист під час застосування запобіжних заходів.
4. Особливості обрання та застосування заходів забезпечення кримінального провадження в умовах воєнного стану.

Тема 9. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час досудового слідства

Теми рефератів, доповідей:

1. Забезпечення права на повагу до людської гідності під час проведення обшуку особи.

2. Гарантії прав і законних інтересів учасників кримінального провадження під час одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб.

3. Проблеми процесуального порядку проведення примусового відібрання зразків для експертного дослідження.

4. Особливості проведення слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану.

Тема 10. Процесуальний порядок здійснення кримінального провадження щодо злочинів на підставі угод

Теми рефератів, доповідей:

1. Проблемні питання в практичній діяльності при укладанні угоди про примирення.

2. Аналіз судової практики щодо процесуального порядку здійснення кримінального провадження на підставі угод.

Тема 11. Провадження досудового слідства щодо неповнолітніх

Теми рефератів, доповідей:

1. Законний представник в кримінальному провадженні щодо неповнолітніх осіб.

2. Застосування медіації до неповнолітніх осіб, які скоїли вперше кримінальний проступок або невеликої тяжкості злочин.

3. Зарубіжний досвід кримінального судочинства щодо неповнолітніх.

4. Зарубіжний досвід застосування медіації у вирішенні кримінально-правових конфліктів.

Тема 12. Забезпечення процесуальних гарантій прав і свобод, законних інтересів учасників кримінального провадження під час досудового розслідування: міжнародний та національний досвід

Теми рефератів, доповідей:

1. Забезпечення процесуальних гарантій прав і свобод, законних інтересів учасників кримінального провадження під час досудового розслідування: міжнародний та національний досвід.

2. Застосування стороною обвинувачення європейських правових стандартів у досудовому розслідуванні.

3. Зарубіжний досвід реалізації судом функції судового контролю в кримінальному судочинстві.

7. Методи навчання

Основними формами проведення занять з навчальної дисципліни «Досудове розслідування» є лекційні, практичні заняття, самостійна та індивідуальна робота.

Після завершення вивчення розділу 1. Досудове розслідування кримінальних проступків (дізнання) навчальної дисципліни «Досудове розслідування» складається *залик*, а по завершенню вивчення розділу 2. Досудове розслідування злочинів (досудове слідство) складається *екзамен*. Підсумкову оцінку якості засвоєння навчальної програми визначають за результатами вивчення розділу 1. Досудове розслідування кримінальних проступків (дізнання) та розділу 2. Досудове розслідування злочинів (досудове слідство).

Види навчання:

Контекстне навчання – в умовах максимально наближених до реальних інтегруються різні види діяльності здобувача (навчальна, наукова та практична).

Імітаційне навчання – використання ігрових та імітаційних форм навчання.

Проблемне навчання – через поданий навчальний матеріал, що містить проблемні питання, стимулюється здобувач на здійснення самостійного пошуку знань.

Методи навчання: словесні та наочні методи навчання.

Словесні методи навчання:

Розповідь-пояснення – один із різновидів усного викладу навчального матеріалу, під час якого викладач акцентує увагу на теоретичний аналіз конкретних фактів та явищ, їх зміст, ознаки, особливості, таким чином мобілізуючи слухове сприйняття та уяву здобувачів підводить, надає можливість їх підвести до розуміння складних питань та узагальнення отриманої інформації.

Бесіда – це діалогічний метод навчання, який дає можливість за допомогою ретельно продуманої системи запитань перевірити засвоєння вивченого та спрямувати здобувачів на активізацію отримання нових знань. Види бесід, які можуть бути проведені під час викладання дисципліни «Досудове розслідування»: вступна бесіда, бесіда-повідомлення, бесіда-повторення, контрольна бесіда.

Лекція – одна з основних форм проведення навчальних занять, що подається як розгорнуте теоретичне повідомлення, і має на меті формування понятійно-категоріального апарату навчальної дисципліни, висвітлення ключових проблемних питань. Види лекцій, які можуть бути проведені під час викладання дисципліни «Досудове розслідування»: проблемна лекція, лекція – бесіда, лекція – диспут, лекція-візуалізація.

Ділова гра – різновид імітаційного ігрового методу активного навчання, під час якого навчально-пізнавальна діяльність побудована на імітації професійної діяльності таким чином, щоб формувати певні навички та уміння у здобувачів, шляхом наближення навчання до майбутньої їх професійної практичної діяльності через активізацію їх самостійного мислення.

Рольова гра – імітаційний ігровий метод активного навчання, що передбачає наявність завдання і розподіл ролей між учасниками.

Наочні методи навчання:

Ілюстрування – метод навчання, за допомогою якого здійснюється статичне наочне викладення матеріалу (демонстрація схем, плакатів, малюнків тощо).

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти здійснюється у вільний від аудиторної роботи і виховних заходів час, передбачає підготовку до семінарських і практичних занять, самоосвіту, під керівництвом викладача – написання самостійних письмових робіт, рефератів (доповідей) тощо.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за усі види робіт													Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>													<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11	T.12	Самостійна робота	Залік/Екзамен	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Оцінювання компетентності здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни та виставлення підсумкової кількості балів здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 – незадовільно і потребує перескладання. При визначенні рейтингу компетентності здобувача вищої освіти враховуються бали, які він отримав під час семінарських, практичних занять та за самостійну роботу (при цьому кількість балів має становити не менше 50% від всієї кількості семінарських та практичних занять). Остаточний бал визначається як сума всіх отриманих під час проведення навчальних занять балів розділена на кількість отриманих балів (при цьому «2» та «н» не враховуються) та помножена на коефіцієнт 12.

При наявності трьох невідпрацьованих пропусків або негативних балів здобувач до підсумкового контролю не допускається. Максимальна кількість балів за поточну роботу не повинна перевищувати – 60.

Підсумковий контроль здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань теоретичної частини та встановлення умінь та навичок з практичної частини. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль – 40.

Підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни виставляється здобувачам вищої освіти за сумарною кількістю набраних балів, отриманих в результаті поточного та підсумкового контролів.

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Під час проведення занять з навчальної дисципліни «Досудове розслідування» використовуються мультимедійні проектори, персональні комп'ютери, планшети, програмне забезпечення, яке застосовується до платформ, що використовуються в освітньому процесі НАВС (наприклад, ZOOM тощо).

Системотехнічне забезпечення навчальної дисципліни складається із:

- апаратних засобів (персональних комп'ютерів, мережевого обладнання, джерел безперебійного живлення, серверів, обладнання для відео конференц зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах.

- інформаційно-комунікаційного забезпечення навчальної дисципліни «Досудове розслідування» із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;

- програмного забезпечення загального призначення, яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами.

Веб-ресурси навчальної дисципліни «Досудове розслідування», що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити: методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо; документи планування освітнього процесу (навчальні та робочі навчальні програми, навчально-тематичні плани); мультимедійні лекційні матеріали; практичні завдання; пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем; електронні бібліотеки чи посилання на них; бібліографії.

10. Перелік питань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Перелік питань для заліку з навчальної дисципліни

Розділ 1. Досудове розслідування кримінальних проступків (дізнання)

1. Поняття стадії досудового розслідування та її завдання. Форми досудового розслідування.
2. Особливості початку досудового розслідування кримінальних проступків.
3. Визначення підслідності кримінальних проваджень у формі дізнання.
4. Процесуальний порядок об'єднання і виділення матеріалів досудового слідства та дізнання.
5. Місце проведення досудового розслідування кримінального проступку.
6. Строки дізнання та процесуальний порядок їх продовження.
7. Розгляд клопотань дізнавачем під час досудового розслідування кримінальних проступків.
8. Ознайомлення з матеріалами дізнання до його завершення.
9. Поняття і система процесуальних джерел доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків.
10. Показання як джерело доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків.
11. Пояснення як джерело доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків.
12. Речові докази як джерело доказів під час дізнання.
13. Документи як джерело доказів в кримінальному провадженні у формі дізнання.
14. Висновок експерта як джерело доказів під час розслідування кримінальних проступків.
15. Висновок спеціаліста як джерело доказів під час розслідування кримінальних проступків.

16. Показання технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису як джерело доказів у кримінальному провадженні про кримінальні проступки.

17. Заходи забезпечення кримінального провадження: поняття, види та загальні правила їх застосування під час проведення дізнання.

18. Виклик дізнавачем як захід забезпечення кримінального провадження.

19. Процесуальний порядок приводу у кримінальних провадженнях щодо кримінальних проступків.

20. Порядок вирішення питання про накладення грошового стягнення під час дізнання.

21. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом: процесуальний порядок, строки такого обмеження у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки.

22. Відсторонення від посади: порядок застосування та строки під час досудового розслідування кримінальних проступків.

23. Тимчасовий доступ до речей і документів під час дізнання.

24. Тимчасове вилучення майна дізнавачем: підстави та процесуальний порядок проведення.

25. Арешт майна: підстави, мета. Клопотання про арешт майна та його розгляд у провадженні про кримінальний проступок.

26. Поняття, підстави та мета застосування запобіжних заходів під час дізнання.

27. Особисте зобов'язання.

28. Особиста порука.

29. Затримання уповноваженою службовою особою особи, яка вчинила кримінальний проступок.

30. Підстави і процесуальний порядок скасування чи зміни запобіжного заходу у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків.

31. Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій, які можуть бути проведені під час дізнання.

32. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій у досудовому розслідуванні кримінальних проступків.

33. Підстави та процесуальний порядок проведення допиту при розслідуванні кримінальних проступків.

34. Підстави та процесуальний порядок відібрання пояснень при розслідуванні кримінальних проступків.

35. Процесуальний порядок проведення освідування особи під час дізнання.

36. Процесуальний порядок проведення медичного освідування та його відмінність від освідування особи.

37. Обшук: поняття, види та процесуальний порядок проведення під час досудового розслідування кримінальних проступків.

38. Поняття та види огляду. Процесуальний порядок проведення дізнавачем.

39. Пред'явлення для впізнання: види та процесуальний порядок проведення у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки.
40. Процесуальний порядок проведення слідчого експерименту під час розслідування кримінального проступку.
41. Призначення експертиз. Особливості призначення експертизи у порядку, передбаченому ч. 2 ст. 298-4 КПК України.
42. Отримання зразків для експертизи під час дізнання.
43. Підстави та процесуальний порядок проведення негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні кримінальних проступків.
44. Поняття та значення повідомлення особі про підозру в кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків.
45. Підстави повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку.
46. Процесуальний порядок повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку.
47. Форма та зміст письмового повідомлення про підозру під час дізнання.
48. Зміна повідомлення про підозру у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки.
49. Особливості закінчення дізнання.
50. Надання учасникам кримінального провадження копій матеріалів дізнання.
51. Клопотання прокурора про розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні.
52. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.
53. Загальні положення судового провадження щодо кримінальних проступків.
54. Розгляд обвинувального акта щодо вчинення кримінального проступку у спрощеному порядку.

Перелік питань для екзамену з навчальної дисципліни

Розділ 2. Досудове розслідування злочинів (досудове слідство)

1. Поняття стадії досудового розслідування та її завдання. Форми досудового розслідування.
2. Особливості початку досудового розслідування кримінальних проступків.
3. Визначення підслідності кримінальних проваджень у формі дізнання.
4. Процесуальний порядок об'єднання і виділення матеріалів досудового слідства та дізнання.
5. Місце проведення досудового розслідування кримінального проступку.
6. Строки дізнання та процесуальний порядок їх продовження.

7. Розгляд клопотань дізнавачем під час досудового розслідування кримінальних проступків.
8. Ознайомлення з матеріалами дізнання до його завершення.
9. Поняття і система процесуальних джерел доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків.
10. Показання як джерело доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків.
11. Пояснення як джерело доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків.
12. Речові докази як джерело доказів під час дізнання.
13. Документи як джерело доказів в кримінальному провадженні у формі дізнання.
14. Висновок експерта як джерело доказів під час розслідування кримінальних проступків.
15. Висновок спеціаліста як джерело доказів під час розслідування кримінальних проступків.
16. Показання технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису як джерело доказів у кримінальному провадженні про кримінальні проступки.
17. Заходи забезпечення кримінального провадження: поняття, види та загальні правила їх застосування під час проведення дізнання.
18. Виклик дізнавачем як захід забезпечення кримінального провадження.
19. Процесуальний порядок приводу у кримінальних провадженнях щодо кримінальних проступків.
20. Порядок вирішення питання про накладення грошового стягнення під час дізнання.
21. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом: процесуальний порядок, строки такого обмеження у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки.
22. Відсторонення від посади: порядок застосування та строки під час досудового розслідування кримінальних проступків.
23. Тимчасовий доступ до речей і документів під час дізнання.
24. Тимчасове вилучення майна дізнавачем: підстави та процесуальний порядок проведення.
25. Арешт майна: підстави, мета. Клопотання про арешт майна та його розгляд у провадженні про кримінальний проступок.
26. Поняття, підстави та мета застосування запобіжних заходів під час дізнання.
27. Особисте зобов'язання.
28. Особиста порука.
29. Застава як запобіжний захід.
30. Домашній арешт.
31. Тримання під вартою.

32. Затримання уповноваженою службовою особою особи, яка вчинила кримінальний проступок.

33. Затримання уповноваженою службовою особою особи, яка вчинила злочин.

34. Підстави і процесуальний порядок скасування чи зміни запобіжного заходу у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків.

35. Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій, які можуть бути проведені під час дізнання.

36. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій у досудовому розслідуванні кримінальних проступків.

37. Підстави та процесуальний порядок проведення допиту при розслідуванні кримінальних проступків. Відмінність допиту від відібрання пояснень.

38. Підстави та процесуальний порядок відібрання пояснень при розслідуванні кримінальних проступків. Відмінність відібрання пояснень від допиту.

39. Процесуальний порядок проведення освідування особи під час дізнання.

40. Процесуальний порядок проведення медичного освідування та його відмінність від освідування особи.

41. Обшук: поняття, види та процесуальний порядок проведення під час досудового розслідування кримінальних проступків.

42. Поняття та види огляду. Процесуальний порядок проведення дізнавачем.

43. Пред'явлення для впізнання: види та процесуальний порядок проведення у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки.

44. Процесуальний порядок проведення слідчого експерименту під час розслідування кримінального проступку.

45. Призначення експертиз.

46. Особливості призначення експертизи у порядку, передбаченому ч. 2 ст. 298-4 КПК України.

47. Відмінність експертизи від проведення медичного освідування та отримання висновку спеціаліста.

48. Отримання зразків для експертизи під час дізнання.

49. Підстави та процесуальний порядок проведення негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні кримінальних проступків.

50. Поняття та значення повідомлення особі про підозру в кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків.

51. Підстави повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку.

52. Процесуальний порядок повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку.

53. Форма та зміст письмового повідомлення про підозру під час дізнання.

54. Зміна повідомлення про підозру у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки.
55. Особливості закінчення дізнання.
56. Надання учасникам кримінального провадження копій матеріалів дізнання.
57. Клопотання прокурора про розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні.
58. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції.
59. Загальні положення судового провадження щодо кримінальних проступків.
60. Розгляд обвинувального акта щодо вчинення кримінального проступку у спрощеному порядку.
61. Досудове слідство як форма досудового розслідування злочинів: поняття та характеристика загальних положень.
62. Учасники досудового слідства та їх повноваження.
63. Строки досудового слідства та порядок їх продовження.
64. Порядок проведення та процесуальне оформлення допиту, одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб.
65. Порядок проведення та процесуальне оформлення пред'явлення для впізнання.
66. Порядок проведення та процесуальне оформлення обшуку та огляду.
67. Експертиза трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення.
68. Процесуальний порядок проведення освідування.
69. Слідчий експеримент: порядок проведення та процесуальне оформлення.
70. Експертиза у кримінальному провадженні.
71. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису
72. Порядок проведення та процесуальне оформлення негласних слідчих (розшукових) дій.
73. Кримінальні провадження на підставі угод.
74. Процесуальний порядок укладання угоди про примирення.
75. Процесуальний порядок укладання угоди про визнання винуватості.
76. Особливості судового провадження на підставі угод.
77. Предмет доказування у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх.
78. Застосування медіації у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх осіб. Роль медіатора при укладанні медіаційної угоди.
79. Досудове розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.
80. Дострокове звільнення від примусового заходу виховного характеру.
81. Застосування міжнародних правових стандартів під час досудового слідства.

82. Забезпечення стороною обвинувачення прав, свобод і законних інтересів особи під час досудового розслідування

83. Процесуальна діяльність слідчого судді щодо забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи на стадії досудового розслідування

84. Міжнародно-правові стандарти забезпечення прав, свобод і законних інтересів особи на стадії досудового розслідування

85. Особливості початку досудового слідства та визначення підслідності в умовах воєнного стану.

86. Особливості застосування заходів забезпечення кримінального провадження в умовах воєнного стану під час досудового слідства.

87. Особливості процесуального порядку проведення окремих слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану.

11. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст. 141. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : прийнята 4 листоп. 1950 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. ст.131. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

4. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10. URL: № 11-12. № 13. ст.8. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-1775>.

5. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 берез. 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>

6. Про інформацію : Закон України від 02 жовт. 1992 р. № 2657-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

7. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-XII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

8. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23 груд. 1993 р. № 3781-XII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.

9. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 року. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.

10. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.
11. Про звернення громадян : Закон України від 02 жовт. 1996 р. № 393/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
13. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. ст.577. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>.
14. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року 5076-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013. № 27. ст.282. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
15. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовт. 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 47. Ст. 2051. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>
16. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
17. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовт. 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2–3. Ст. 12. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
18. Про Національну поліцію : Закон України від 02 лип. 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
19. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : Закон України від 10 листоп. 2015 р. № 772-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 1. Ст. 2. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19>.
20. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 листоп. 2015 р. № 794-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>
21. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
22. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 31. ст.545. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
23. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28 січн. 2021 р. № 1150-IX. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>

24. Про медіацію: Закон України від 16 лист. 2021 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>

25. Інструкція про порядок приймання, реєстрації та розгляду в Службі безпеки України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення: наказ Центрального управління Служби безпеки України: затв. наказом Центрального управління Служби безпеки України від 16 листоп. 2012 р. № 515. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2022-12#Text>

26. Інструкція про порядок приймання, реєстрації та розгляду заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення у центральному апараті Державного бюро розслідувань: затв. наказом Державного бюро розслідувань від 07 вер. 2020 р. № 463. *Державне бюро розслідувань*. URL: <https://dbr.gov.ua/sites/default/files/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20463.pdf>

27. Інструкція про порядок проведення процесуальних дій під час кримінального провадження на морському чи річковому судні України, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні : затв. наказом Генеральної прокуратури України від 14 листоп. 2012 р. № 112. *ІПС ЛІГА:ЗАКОН*. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/GP12047>

28. Інструкція про порядок розгляду звернень громадян, повідомлень, поданих в порядку законів України «Про запобігання корупції» та «Про Національне антикорупційне бюро України», заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення або необґрунтовані активи, депутатських запитів, звернень і вимог народних депутатів України, адвокатських запитів у Національному антикорупційному бюро України та його територіальних управліннях: затв. наказом Директора Національного антикорупційного бюро України від 29 груд. 2020 р. № 141. *Національне антикорупційне бюро України*. URL: <https://nabu.gov.ua/nakaz-n141-pro-zatverdzhennya-instrukciyi-pro-poryadok-rozglyadu-zvernen-gromadyan-povidomlen>

29. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення : затв. наказом Офісу Генерального прокурора від 30 черв. 2020 р. № 298. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>

30. Інструкція про порядок приймання, реєстрації та розгляду заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення у центральному апараті Державного бюро розслідувань, затвердженої наказом директора Державного бюро розслідувань від 07.09.2020 р. № 463. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0314911-21#Text>

31. Інструкція про порядок розгляду звернень громадян, повідомлень, поданих в порядку законів України «Про запобігання корупції» та «Про Національне антикорупційне бюро України», заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення або необґрунтовані активи, депутатських запитів, звернень і вимог народних депутатів України, адвокатських запитів у

Національному антикорупційному бюро України та його територіальних управліннях: затв. наказом Директора Національного антикорупційного бюро України від 29.12.2020 р. № 141. *Національне антикорупційне бюро України*. URL: <https://nabu.gov.ua/nakaz-n141-pro-zatverdzhennya-instrukciyi-pro-poryadok-rozglyadu-zvernen-gromadyan-povidomlen>

32. Інструкція про порядок розгляду звернень і запитів та особистого прийому громадян в органах прокуратури України : затв. наказом Офісу Генерального прокурора від 06.08.2020 р. № 363. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0363905-20#n26>

33. Інструкція про порядок приймання, реєстрації та розгляду в Службі безпеки України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення, затвердженої наказом Центрального управління Служби безпеки України від 16.11.2012 р. № 515. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2022-12#Text>

34. Порядок ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події, затвердженим наказом МВС України від 08.02.2019 р. № 100. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>

35. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Єдиний облік» інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»: наказ Міністерства внутрішніх справ від 14.06.2019 року № 508. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-22#Text>

36. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06 черв. 2017 р. № 570. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0918-17>

37. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 20 трав. 2020 р. № 405. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0491-20>

38. Інструкція про порядок проведення процесуальних дій під час кримінального провадження на морському чи річковому судні України, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні»: наказ Генерального прокурора України від 14.11.2012 р. № 112. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/GP12047.html

39. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: наказ Генеральної прокуратури України, МВС України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>

40. Про затвердження Порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини під час воєнного стану на території України: наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я, Офісу Генерального прокурора від 09.03.2022 р. № 177/450/46. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0317-22#Text>

41. Про порядок обліку фактів звернення та доставлення до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру та інформування про такі випадки органів і підрозділів поліції: наказ МВС України, МОЗ України від 06 черв. 2016 р. № 612/679. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1051-16#Text>

42. Про затвердження Інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень в органах досудового розслідування Національної поліції України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 14 квітня 2016 року № 296. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0884-16#Text>

43. Про затвердження Інструкції про порядок виконання органами Національної поліції ухвал слідчого судді, суду про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту та про зміну раніше обраного запобіжного заходу на запобіжний захід у вигляді домашнього арешту: Наказ МВС України від 13 липня 2016 року № 654. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1087-16#Text>

44. Положення про Порядок застосування електронних засобів контролю: Наказ МВС України від 08 червня 2017 року № 480. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-17#Text>

45. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07 липня 2017 р. №575. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>

46. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: Наказ МВС України від 07 06.07.2017 № 570. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>

47. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: Наказ Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>

48. Про затвердження Інструкції про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах: Наказ Міністерства юстиції

України від 12.12.2011 р. № 3505/5. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1431-11#Text>

49. Про організацію взаємодії підрозділів Експертної служби МВС із територіальними органами з надання сервісних послуг МВС: Наказ МВС України від 18.01.2016 року № 28. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0204-16#Text>

50. Про затвердження Інструкції з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 17.07.2017 року № 591. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1024-17#Text>

51. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: Наказ МВС України, МОЗ України від 09.11.2015 р. № 1452/735. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1413-15#Text>

52. Про затвердження Порядку внесення коштів на спеціальній рахунок у разі застосування застави як запобіжного заходу: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 січня 2012 року № 15. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2012-%D0%BF#Text>

53. Про затвердження Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання осіб: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 року № 1363. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-%D0%BF#Text>

54. Порядок передачі на зберігання тимчасово вилучених під час кримінального провадження документів, які посвідчують користування спеціальним правом : постанова Кабінету Міністрів України від 19 листоп. 2012 р. № 1104. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1104-2012-%D0%BF>

55. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 08 квіт. 2020 р. у справі № 826/7244/18. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89180640>

56. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 11 груд. 2019 р. у справі № 536/2475/14-к. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86365236>

57. Постанова Верховного Суду колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду у справі від 14 квіт. 2020 р. у справі № 761/34909/17. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88904111>

58. Постанова Верховного Суду колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду у справі від 20 серп. 2020 р. у справі

№ 344/20740/18. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <http://od.reyestr.court.gov.ua/files/45/7f18884b12d75c3bb9b620015790fbab.rtf>

59. Постанова Верховного Суду України від 24 лист. 2016 р. у справі № 5- 328кc16. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/63392983>

60. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження : інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 5 квіт. 2013 р. №223–558/0/4–13. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0558740-13>

61. Про деякі питання порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування : лист Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ від 09 листоп. 2012 р. № 1640/0/4-12. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1640740-12#Text>

62. Про практику розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування : узагальнення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 12 січ. 2017 р. № 9-49/0/4-17. *ІПС ЛІГА:ЗАКОН*. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/VRR00212>

63. Про узагальнення судової практики розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження : постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 4 від 07 лют. 2014 р. *Вищий спеціалізований суд*. URL: http://sc.gov.ua/ua/postanovi_za_2014_rik.html

64. Про узагальнення судової практики застосування судами першої та апеляційної інстанцій процесуального законодавства щодо обрання, продовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою: Постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 19 грудня 2014 року № 14. URL: http://sc.gov.ua/ua/postanovi_za_2014_rik.html.

65. Узагальнення судової практики судів першої та апеляційної інстанцій у справах стосовно осіб, які тримаються під вартою, судового провадження щодо яких триває понад 6 місяців : лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 01 лип. 2013 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0002740-13#Text>

66. Про практику вирішення слідчими суддями питань, пов'язаних із слідчими (розшуковими) діями : лист Вищого спеціалізованого суду України від 03 черв. 2016 р. *ІПС ЛІГА:ЗАКОН*. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/VRR00205>

67. Про узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про надання дозволу на проведення обшуку житла чи іншого

володіння особи: Постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17 жовтня 2014 року № 9. URL: http://sc.gov.ua/ua/postanovi_za_2014_rik.html.

68. Про узагальнення судової практики щодо розгляду слідчими суддею клопотань про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії: Постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07.02.2014 року № 3. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003740-14#Text>

69. Про практику застосування судами законодавства, що регулює закриття кримінальних справ : узагальнення судової практики, Судова палата у кримінальних справах Верховного суду України від 20 лют. 2004 р. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0003700-04>.

70. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності : постанова Верховного Суду України від 23 груд. 2005 р. № 12. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-05>.

71. Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування: Постанова пленуму Верховного суду України від 03.06.2005 року № 7. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-05#Text>

72. Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру: Постанова пленуму Верховного суду України від 15.05.2006 року № 2. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-06#Text>

73. Про практику здійснення судами кримінального провадження щодо неповнолітніх: лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 16.01.2017 року №223-66/0/4-17. URL: https://zib.com.ua/ua/print/127476-list_vssu_vid_16012017_223-6604-17_pro_praktiku_zdiysnennya_.html

74. Про утворення Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів : постанова Кабінету Міністрів України від 24 лют. 2016 р. № 104. *ІПС* *ЛІГА:ЗАКОН*. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/KP160104>

75. Про затвердження Інструкції про порядок і розміри відшкодування витрат та виплати винагороди особам, що викликаються до органів дізнання, досудового слідства, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним науково-дослідним установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 липня 1996 року № 710. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-96-%D0%BF#Text>

76. Постанови Верховного Суду колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду справа № 397/784/20 від 17.07.2021 р.

Основна література

77. Дізнання в Національній поліції : навч. посіб. / кол. авт.; ред. М.С. Цуцкірідзе. Дніпро : ДДУВС; Київ: Голов. слідче упр. Нац. поліції України; ТОВ «7БЦ». 2022. 316 с.
78. Досудове розслідування : навч. посіб. / Д.П. Письменний, О.В. Римарчук, Г.М. Степанова та ін. Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2023. 308 с.
79. Досудове розслідування : навч.-метод. посіб. Ю. П. Аленін, Л. І. Аркуша, І. В. Гловюк, В. К. Волошина, О. В. Малахова, О. О. Торбас; за ред. В. К. Волошиної. Одеса : Нац. ун-т «Одеська юридична академія», 2020. 141 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12565/2020%20%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%A0%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
80. Досудове розслідування кримінальних проступків : метод. рек. / С. С. Чернявський, М. С. Цуцкірідзе, Р. М. Дударець та ін. Вид. друге, перероб. та доповн. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 230 с.
81. Кримінальний процес України: навчальний посібник. 3-тє видання, доповнене за заг. ред. О. П. Кучинської, Ю. В. Циганюк Київ: Юрінком Інтер, Рік 2023. 652 с.
82. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту. О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін. Харків : Право, 2020. 290 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/866/3_Criminalniy_proces_navchalniy_vnutri.pdf
83. Кримінальний процес: підручник / Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ:, «Центр учбової літератури», 2022. 780 с.
84. Кримінальний процес України : підручник. У 2-х ч. Ч. 2. Судове провадження. кол. авт. ; кер. авт. кол. В. М. Федченко. 3-є вид., доп. і перероб. Дніпро : ДДУВС, 2023. 292 с.
85. Кримінальний процес : навч. посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша [та ін.] ; НУ «Одеська юридична академія».Одеса : Фенікс, 2020. 582 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/16211/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y
86. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: навч. посіб. / Л. Д. Удалова, М. А. Макаров, Ю.І. Азаров, С. О. Заїка, О. В. Кубарева, О. В. Римарчук, В. В. Рожнова, Д. О. Савицький, А. В. Форостяний, О. Ю.

Хабло. Видання 5-те, переробл. і доповн. Київ, 2020. 497 с. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/kafedru/kkp/2020/pytannia_vidp_2020.pdf

87. Кримінальний процес України: у питаннях і відповідях : навч. посіб. / авт. кол. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. Т. Г. Фоміної. Харків : ХНУВС, 2021. 300 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/11295/Kryminalnyi%20oprotses%20Ukrainy_u%20pytanniakh%20i%20vidpovidiakh_KhNUVS_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y

88. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / упоряд. С. Г. Туманов. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 1008 с.

Додаткова література

89. Алгоритм дій працівників органів досудового розслідування щодо накладення арешту на електронні активи, одержані злочинним шляхом: наук.-практ. посіб. / Цуцкірідзе М. С., Пчеліна О. В., Гайду С. В. та ін.; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Нац. поліція України, Голов. слід. управ. Київ, 2021. 90 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/15432>

90. Алгоритм дій слідчого у разі встановлення особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, але кримінальне провадження було закрито у зв'язку з тим, що закінчилися строки досудового розслідування та жодній особі не повідомлено про підозру : метод. рек. / уклад. С. Є. Абламський, В. В. Абламська; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2020. 20 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10706>

91. Використання в кримінальному провадженні відомостей, отриманих у результаті негласних слідчих (розшукових) дій: наук.-метод. рек. для підрозд. Нац. поліції України / Цуцкірідзе М.С., Мартовицька О.В., Гайду С.В. та ін.; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Голов. слід. управл. Нац. поліції України. Київ-Харків, 2022. 82 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/17138>

92. Використання електронних (цифрових) доказів у кримінальних провадженнях: метод. реком. М.В. Гуцалюк, В.Д. Гавловський, В.Г. Хахановський та ін.; за заг. ред. О.В. Корнейка. Вид. 2-ге, доп. Київ : Вид-во Нац. акад. внутр. справ, 2020. 104 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/17605/1/%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%28%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%29%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D1%96%D0%B2.pdf>

93. Доказування на досудовому розслідуванні : навчальний посібник / Олена Олексіївна Волобуєва, Марина Сергіївна Городецька, Тимур Олександрович Лоскутов, Артем Олександрович Шапарь. Київ : ВД Дакор, 2022. 120 с.

94. Документування та розслідування фактів незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, а також кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, учинених із застосуванням новітніх технологій (витяги) : наук.-метод. рек. / Автор. кол.: Кікінчук В. В., Романюк В. В, Книженко С. О. та ін. Науково-дослідна діяльність Харківського національного університету внутрішніх справ в умовах воєнного стану : моногр. / за заг. ред. В. В. Сокурєнка, Д. В. Швеця, О. А. Моргунова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Вінниця : ТВОРИ, 2023. С. 23-52. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/19431>

95. Застосування норм міжнародного гуманітарного права в національній судовій практиці. Методичний посібник для проведення одноденних тренінгів / Упоряд.: М. Єлігулашвілі, Д. Свиридова, О. Семенюк, Т. Фулей. Київ, УГСПЛ, 2020. 47 с.

96. Затримання у кримінальному провадженні : навч. посіб. А.В. Захарко, В.В. Рогальська, О.А. Солдатенко та ін. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 224 с.

97. Затримання особи. Гарантії недоторканості та безпеки. Нормативно-правові акти. Роз'яснення. Судова практика / за заг. ред. К. П. Коваль, В. С. Ковальського. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 336 с.

98. Засоби захисту громадян у кримінальному провадженні : метод. вказівки до виконання практик і самот. робіт для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти у галузі права 08 «Право», спец. 081 «Право». Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса, 2024. 42 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/27794>

99. Захист та представництво у кримінальному провадженні : метод. вказівки до виконання практик і самот. робіт для здобувачів другого (магістер.) рівня вищої освіти у галузі права 08 «Право», спец. 081 «Право»; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса, 2024. 34 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/27793>

100. Імунітет свідка у кримінальному провадженні (порівняльно-правова характеристика) : монографія. Київ : Алерта, 2021. 222 с. URL: <https://jurkniga.ua/contents/imunitet-svidka-u-kriminalnomu-provazhenni-porivnyalno-pravova-kharakteristika.pdf>

101. Козицька О.Г. Щодо поняття електронних доказів у кримінальному провадженні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. №8. С. 418-420. URL: http://lsej.org.ua/8_2020/105.pdf

102. Кримчук С.Г. Теоретико-правові та прикладні основи здійснення повідомлення про підозру в кримінальному провадженні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2020. 223 с. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/17677/1/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%87%D1%83%D0%BA.pdf

103. Михайленко В. Проблеми судового контролю при оскарженні бездіяльності щодо внесення відомостей у ЄРДР. *Юридична газета online*. 2020. № 17 (723). 08 вересня. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/problemi-sudovogo-kontrolyu-pri-oskarzhenni-bezdiyalnosti-shchodo-vnesennya-vidomostey-u-erdr.html>

104. Навроцька В.В. Особливі порядки кримінального провадження: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 169 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4266/1/%D0%9E%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D1%96%20%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BA%D0%B8%20%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%28%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%80%D0%BE%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%29.pdf>

105. Настанови з накладення арешту на майно в кримінальному провадженні та передання його в управління уповноваженим органам: наук.-метод. рек. / Цуцкірідзе М.С., Жоравович Д.О., Добросердов А.Р. та ін.; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Нац. агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупц. та ін. злочинів, Головне слідче управління Нац. поліції України. Київ - Харків, 2022. 152 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/17543>

106. Основи детективної та оперативно-розшукової діяльності : навч.-метод. посіб. 2-ге вид., перероб. Л. І. Аркуша, В. Г. Пожар, М. М. Стоянов, Д. В. Шилін; НУ «ОЮА». Одеса : Фенікс, 2023. 97 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/25206>

107. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України: 4-те вид. (станом на 30 грудня 2022 р.) / Гловюк І., Дроздов О., Тетерятник Г., Фоміна Т., Рогальська В., Завтур В. Дніпро Львів – Одеса - Харків, 2023. 82 с. URL: <https://www.academia.edu/93971344/>

108. Особливості обрання запобіжного заходу під час розслідування кримінальних правопорушень у сфері домашнього насильства : наук.-метод. рек. / М. С. Цуцкірідзе, В. В. Романюк, С. В. Гайду та ін.; МВС України, Нац. поліція України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Голов. слід. управ. Київ, 2021. 63 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/15429>

109. Організаційно-правові засади діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : монографія / В. Г. Дрозд, А. В. Пономаренко, С. Є. Абламський, Л. В. Гаврилюк та ін. ; Держ. наук.-досл. ін.-т. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 352 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6467/Orhanizatsiino%20pravovi%20zasady%20diialnosti%20slidchykh%20pidrozdiliv%20Natsionalnoi%20opolitsii%20Ukrainy_monohrafiia_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y

110. Пам'ятка для випускників закладів вищої освіти МВС України з документування злочинів, пов'язаних із збройною агресією РФ проти України: практ. посіб. / кол. авт.-уклад.: В. М. Василенко, О. М. Музичук, А. І. Кисько та ін., упоряд.: С. Є. Абламський, за заг. ред. В. В. Сокурєнка; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., доп. і перероб. Харків : ХНУВС, 2024. 56 с. (До 30-ти річчя Харків. нац. ун-ту внутр. справ). URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f52b6a76-a812-4c5b-8b89-3b7ac8ce97e4/content>

111. Перцова-Тодорова Л.М. Забезпечення прав та законних інтересів осіб під час проведення обшуку на стадії досудового розслідування : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2022. 246 с. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/20752/1/Dys_Pertsova-Todorova.pdf

112. Прокурор у кримінальному провадженні: теоретичні, правові та організаційно-методичні проблеми : монографія / А. В. Лапкін. Харків : Право, 2020. 1304 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4337&download_id=1381

113. Розслідування воєнних злочинів і пов'язаних з війною кримінальних правопорушень: кримінально-правові, кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти : наук.-практ. посіб. І. В. Гловюк, О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., члена-кор. НАПрН України В. В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2023. 400 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/9a74e628-560a-4e37-b707-d084e7509783/content>

114. Розслідування злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних, сильнодіючих речовин, отруйних сильнодіючих речовин, лікарських засобів із використанням сучасних телекомунікаційних та інших технологій: метод. рекомендації / М. Цуцкарідзе, С. Гайду, О. Юхно, В. Бурлака, В. Носов та ін. Х.: Харківський національний університет внутрішніх справ ; «Факт», 2021. 188 с. (Серія «Бібліотека слідчого і детектива: проблеми кримінального процесу і криміналістики»). URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/11450>

115. Січко С. О. Загальні положення досудового розслідування : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2021. 231 с.

116. Смирнов М. І. , Волошина В. К., Підгородинська А. В. Міжнародне співробітництво у кримінальному судочинстві : навч.-метод. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спец. 293 «Міжнародне право» та галузі знань 26 «Цивільна безпека», спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»; НУ «ОЮА». Одеса, 2024. 165 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/27680>

117. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Загальна частина: метод. реком. спец. Департ. Офісу Генерального прокурора. 2023.

URL: https://justgroup.com.ua/wp-content/uploads/2023/05/standart-rozsliduvannya_zagalna-chastyna.pdf

118. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Незаконне позбавлення волі та катування: метод. реком. спец. Департ. Офісу Генерального прокурора. 2023. URL: https://justgroup.com.ua/wp-content/uploads/2023/05/standart-rozsliduvannya_katuvannya.pdf

119. Столітній А.В., Каланча І.Г. Формування інституту електронних доказів у кримінальному процесі України. *Проблеми законності*. 2019. Вип. 146. С. 179–191. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Pz_2019_146_17

120. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (29 жовтня 2021р., Чернівці). редкол.: О.В. Щербанюк та ін. Чернівці: 2021. 445 с. URL: <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/docs/zbirnyk-29.10.21.pdf>

121. Сучасні проблеми кримінального та кримінально-процесуального права : метод. реком. для підготовки до практ. занять та самост. роботи здобув. другого (магістер.) рівня вищ. осв. галузі знань 08 «Право» за спец. 081 «Право». уклад.: І. М. Горбачова, В. П. Іванова, Д. О. Колодін та ін.; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2024. 220 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f00f3f88-9811-4139-8340-f32524746893/content>

122. Тимчасовий доступ до речей та документів як засіб кримінального процесуального доказування : дис. ... канд. юрид. наук. Лисаченко Є.І.: 12.00.09. Київ, 2021. 210 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/18799/6/dis.pdf>

123. Литвиненко О.Г. Досудове розслідування щодо неповнолітнього підозрюваного: монографія. Київ : ВД «Дакор», 2023. 220 с.

124. Теорія доказів у кримінальному провадженні : навч.-метод. посібник. Вид. 2-ге, доп. Л. М. Гуртієва, Т. В. Лукашкіна ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2024. 192 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/27369>

125. Теорія і практика забезпечення прав особи на досудовому розслідуванні : монографія. А. В. Мельниченко. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 216 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/6428/1/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%9C%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE....pdf>

126. Теорія та практика кримінального процесуального доказування : навч. посіб. для підготовки до іспиту. В. В. Вапнярчук, С. В. Давиденко, О. В. Капліна та ін. Харків : Право, 2021. 256 с. URL: <https://pravo->

izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4280&download_id=1330

127. Теорія та практика досудового розслідування в умовах протидії : навч.-метод. посібник. 2-ге вид., перероб. Л. І. Аркуша, Л. М. Гуртієва, М. О. Д'ячкова І. В. Загородній, А. В. Мурзановська, А. В. Підгородинська, О. О. Торбас; НУ «ОЮА». Одеса : Фенікс, 2023. 136 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/25208>

128. Торбас О. О. OSINT при розслідуванні кримінальних правопорушень : підручник. Одеса, 2024. 180 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/27740>

129. Тертишник В. М. Кримінально-процесуальне право України: Підручник. 10-те вид., доповн. і перероб. Київ: Алер та, 2023. 698 с.

130. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 19-те, доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2022. 1128 с.

131. Форми фіксації у кримінальному процесі України (теоретичний аспект та зразки процесуальних документів) : практ. посіб. / О. С. Олійник, О. П. Бабіков ; НДІ публіч. права. Харків : Право, 2021. 416 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4453&download_id=1475

132. Хавронюк М.І. Кримінальні проступки: науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України. Київ : ВД «Дакор», 2020. 266 с.

133. Хабло О., Никифорова Ю. Перейняття кримінального провадження від іноземних держав: монографія. Київ: Видавничий центр «Кафедра», 2024. 194 с.

134. Хабло О.Ю. Забезпечення презумпції невинуватості під час інформування громадськості у засобах масової інформації про розгляд кримінальних проваджень. Монографія . Communication as a factor of transparency of social interaction: psychological, historical, legal, economic and political dimensions. [Scientific Editors Jacek Mrozek, Oksana Koval, Krystyna Ziółkowska]. Елк. Zakład Poligraficzny UWM w Olsztynie. 2022. 450 с.

135. Хабло О. Ю., Бойко О. В. Право на справедливий судовий розгляд у кримінальному судочинстві України : монографія. Київ : Видавничий центр «Кафедра», 2022. 216 с.

Рішення Європейського суду з прав людини:

136. Справа «Нечипорук і Йонкало проти України» (Заява № 42310/04): рішення Європейського Суду з прав людини від 21 квіт. 2011 р. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_683

137. Справа «Анатолій Руденко проти України» (Заява № 50264/08) : рішення Європейського суду з прав людини від 17 лип. 2014 р. Офіційний вісник України. 2014. № 77. Ст. 2221.

138. Справа «Нестеренко та інші проти України»: Рішення Європейського суду з прав людини (Заява № 26256/11) від 03 жовтня 2019 р. URL: <http://khrpg.org/index.php?id=1571208687>

139. Справа «Мазур проти України» : Рішення Європейського суду з прав людини (Заява № 59550/11) від 31 жовтня 2019 р. URL: <http://khrpg.org/index.php?id=1574237072>

140. Справа «Романов проти України» (Заява № 63782/11) рішення Європейського Суду з прав людини від 16 лип. 2020 р. HUDOC. European Court of Human Rights. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-203559%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-203559%22]})

141. Справа «Чернов проти України» : Рішення Європейського суду з прав людини (Заява № 16432/10) від 10 грудня 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_f64#Text

142. Справа «Кочура та інші проти України» : Рішення Європейського суду з прав людини (Заява № 43534/19) від 11 березня 2021 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SOO01364.html

143. Справа «Голованов проти України»: Рішення Європейського суду з прав людини (Заява № 881/13) від 15 квітня 2021 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_f89#Text

144. Справа «Вавґар проти Словенії» : Рішення Європейського суду з прав людини (Заява № 17053/20) від 19 лютого 2023 року. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-225450%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-225450%22]})

145. Справа «SHIPS WASTE OIL COLLECTOR B.V. проти Нідерландів» : Рішення Європейського суду з прав людини (Заява № 63543/09) від 25 вересня 2023 року. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22appno%22:\[%222799/16%22\],%22itemid%22:\[%22001-224732%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22appno%22:[%222799/16%22],%22itemid%22:[%22001-224732%22]})

146. Справа «Khavshabova проти Грузії» : Рішення Європейського суду з прав людини (Заява № 26134/19) від 29 вересня 2023 року. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-225450%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-225450%22]})

147. Справа «Margari проти Греції» : Рішення Європейського суду з прав людини (Заява № 36705/16) від 06 листопада 2023 року. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22appno%22:\[%2236705/16%22\],%22itemid%22:\[%22001-225316%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22appno%22:[%2236705/16%22],%22itemid%22:[%22001-225316%22]})

148. Справа «Ритіков проти України» : Рішення Європейського суду з прав людини (Заява № 52855/19) від 22 травня 2024 р. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-233738%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-233738%22]})

149. Справа «Мицик та Кравчук проти України» : Рішення Європейського суду з прав людини (Заява № 51984/17) від 16 травня 2024 року. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-234489%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-234489%22]})

Інформаційний ресурс

<https://rada.gov.ua/> – офіційний вебсайт Верховної Ради України.

<https://supreme.court.gov.ua/supreme/> – офіційний вебсайт Верховного Суду.

- <http://www.president.gov.ua>. – офіційний вебсайт Президента України.
<http://www.kmu.gov.ua> – офіційний вебсайт Кабінету Міністрів України.
<https://mvs.gov.ua/> – офіційний вебсайт Міністерства внутрішніх справ України.
<https://www.npu.gov.ua/> – офіційний вебсайт Національної поліції України.
<https://ssu.gov.ua/> – офіційний вебсайт Служби безпеки України.
<https://nabu.gov.ua/> – офіційний вебсайт Національного антикорупційного бюро України.
<https://dbr.gov.ua/> – офіційний вебсайт Державного бюро розслідувань.
<https://www.kvs.gov.ua/peniten/control/main/uk/index> – офіційний вебсайт Державної кримінально-виконавчої служби України.
<http://sfs.gov.ua/> – офіційний вебсайт Державної фіскальної служби України.
<http://www.gr.gov.ua> – офіційний вебсайт офісу Генерального прокурора.
<https://minjust.gov.ua/> – офіційний вебсайт Міністерства юстиції України.
<http://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний реєстр судових рішень в Україні.
<https://vkdka.org/> – офіційний вебсайт Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури.
<http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
<http://www.catalogue.nplu.org> – Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого.

**Доцент кафедри
кримінального процесу
кандидат юридичних наук, доцент**

Ольга РИМАРЧУК

**Доцент кафедри
кримінального процесу
кандидат юридичних наук, доцент**

Оксана МЕЛЬНИК